

DZIENNIK URZĘDOWY

KURATORIUM OKRĘGU SZKOLNEGO KRAKOWSKIEGO

Kraków

Nr 2

Marzec-Kwiecień 1946 r.

TREŚĆ

A. CZĘŚĆ URZĘDOWA

DEKRETY:

51. Z dn. 23 listopada 1945 r. o organizacji szkolnictwa w okresie przejściowym.
52. Z dn. 16 stycznia 1946 r. o utworzeniu urzędów i rad wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego.
53. Z dn. 18 stycznia 1946 r. o zmianie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24. XI. 1927 r. o ubezpieczeniu pracowników umysłowych.

ROZPORZĄDZENIA:

54. Ministra Oświaty z dnia 5. III. 1946 r. o organizacji szkolnictwa zawodowego.
55. Ministra Przemysłu z dnia 30 listopada 1945 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Oświaty o zmianie przepisów dotyczących egzaminu na czeladnika.
56. Ministra Skarbu z dnia 16 lutego 1946 r. o wypuszczeniu Premiowej Pożyczki Odbudowy Kraju 1946 r.

ZARZĄDZENIA MINISTRA OŚWIATY:

57. Z dn. 27 maja 1945 r. w sprawie opieki nad dawną książką.
58. Z dn. 14 listopada 1945 r. w sprawie wynagrodzenia za udział w Komisjach Dyscyplinarnych.
59. Z dn. 10 stycznia 1946 r. w sprawie zakresu czynności i kompetencji Biura Inspekcji Administracyjnej.

OKÓLNIKI MINISTERSTWA OŚWIATY:

60. Z dn. 9 lutego 1945 r. w sprawie zbierania roślin i korzeni leczniczych przez młodzież szkolną.
61. Z dn. 7 marca 1945 r. w sprawie tymczasowego realizowania programu „Zagadnień życia współczesnego”.
62. Z dn. 26 kwietnia 1945 r. w sprawie wynagrodzenia niższych funkcjonariuszów za służbę w niedziele i święta.
63. Z dn. 23 sierpnia 1945 r. w sprawie „Dnia Spółdzielczości”.
64. Z dn. 7 września 1945 r. w sprawie udzielania gwarancji państwowych.
65. Z dn. 11 grudnia 1945 r. w sprawie dopuszczenia absolwentów średnich szkół technicznych do studiów akademickich technicznych.
66. Z dn. 12 grudnia 1945 r. w sprawie zbierania ziół leczniczych.
67. Z dn. 17 stycznia 1946 r. w sprawie gminnych i powiatowych Komisji Oświatowych.
69. Okólnik Ministerstwa Administracji Publicznej z dnia 24 września 1945 r. Obowiązki i uprawnienia związków samorządowych w sprawach oświaty.

KOMUNKATY I INSTRUKCJE MINISTERSTWA OŚWIATY:

70. W sprawie wyrównania uposażeń przy przeszerzegowaniu.
71. W sprawie opłat publiczno-prawnych i korzystania ze świadczeń przez pracowników kontraktowych administracji państwowej.
72. Instrukcja dla powiatowych instruktorów spółdzielni uczniowskich i wychowania spółdzielczego.

OKÓLNKI KURATORIUM:

- 73. Nr. 14 w sprawie kształcenia czynnych niekwalifikowanych nauczycieli szkół powszechnych.
- 74. Nr. 15 w sprawie dokonywania zgłoszeń do Ubezpieczalni Społecznej pracowników, pobierających uposażenie z budżetu państwowego, administrowanego przez Kuratorium O. S. Krakowskiego.
- 75. Nr. 16 w sprawie legitymacyj i uprawnień pracowników państwowych i ich rodzin do korzystania z ulg przy przejazdach kolejami.
- 76. Nr. 17 w sprawie ściągania opłat po 300 zł od uczniów szkół średnich.
- 77. Nr. 18 w sprawie uregulowania wypłaty wynagrodzeń za stołówkę i za godziny nadliczbowe.
- 78. Nr. 19 w sprawie udziału młodzieży szkolnej w obchodach i uroczystościach.
- 79. Nr. 20 w sprawie współpracy szkół z oddziałami wojskowymi, oraz pismo okólne w sprawie powołania do życia szkolnych Kół Twa Przyjaciół Żołnierza.

ZARZĄDZENIA I KOMUNIKATY KURATORIUM.

- 80. Z dn. 18. III. 1946 r. Nr. O. 40353/45 w sprawie realizacji P. W. w kl. IV. gimn. oraz I i II lic. w szkołach średnich.
- 81. Z dn. 23. III. 1946 r. Nr. Og. 9717/46 w sprawie pokoi służbowych.
- 82. Z dn. 2. IV. 1946 r. Nr. Og. 13752/46 w sprawie Premiowej Pożyczki Odbudowy Kraju 1946 r.
- 83. Z dn. 3. IV. 1946 r. Nr. K. N. 13911/46 w sprawie organizacji Kursów Pedagogicznych.
- 84. Z dn. 15. IV. 1946 r. Nr. O. Os. 16469/46 w sprawie powołania do służby czynnej nauczycieli emeryt.
- 85. Z dn. 17. IV. 1946 r. Nr. Og. 18622/46 w sprawie „Święta Oświaty”.
- 86. Z dn. 23. IV. 1946 r. Nr. O. 9715/46 w sprawie zapotrzebowań na drzewo dla celów szkolnych.
- 87. Współpraca Ministerstwa Oświaty z Towarzystwami Kulturalno-Oświatowymi i Instytucjami publiczno-prawnymi w zakresie akcji wychowania przedszkolnego.
- 88. Uwagi o zachowaniu się młodzieży szkolnej podczas wycieczek.
- 89. Konkursy i ogłoszenia.
- 90. Książki i wydawnictwa.

CZĘŚĆ URZĘDOWA

Poz. 51.

DEKRET

z dnia 23 listopada 1945 r.

o organizacji szkolnictwa w okresie przejściowym

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 1, poz. 1) Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. (1) W celu przyspieszenia likwidacji skutków wojny w zakresie szkolnictwa może Minister Oświaty tworzyć lub zezwalać na utworzenie szkół i kursów, nie przewidzianych w ustawie z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 389), lub skracać czas nauki w szkołach, przewidzianych w tej ustawie.

(2) Minister Oświaty ustali program i organizację tych szkół i kursów, warunki przyjmowania i ukończenia oraz uprawnienia absolwentów.

Art. 2. W ustawie z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 389) wprowadza się zmiany następujące:

a) uchyla się art. 11 ust. (2) i art. 12;

b) w art. 52. ust. (1) otrzymuje brzmienie:
„W szkołach wyższych studiować mogą w charakterze studentów zwyczajnych:

a) osoby, które uzyskały świadectwa z ukończenia liceów ogólnokształcących, liceów dla wychowawczyń przedszkoli, liceów pedagogicznych oraz szkół zawodowych stopnia licealnego;

b) osoby, które uzyskały także świadectwa na podstawie egzaminu;

c) osoby, które ukończyły zakład kształcenia kandydatów na nauczycieli szkół powszechnych, albo zdały równowartościowy egzamin i uzyskały dyplom na nauczyciela szkół powszechnych”.

Art. 3. Mogą być tworzone obwody publicznych szkół powszechnych, w których droga z domu do szkoły uczniów, uczęszczających do klasy piątej i wyższych, wynosi do 4 kilometrów.

Art. 4. (1) W okresie przejściowym, jednak nie dłużej niż w ciągu sześciu lat od dnia wejścia w życie niniejszego dekretu, mogą być powoływane na stanowiska nauczycielskie w szkołach państwowych, publicznych i prywatnych, z wyjątkiem szkół wyższych, oraz na stanowiska wychowawczyń przedszkoli osoby nie posiadające przepisanych kwalifikacji zawodowych.

(2) Minister Oświaty określi zasady zatrudnienia tych osób oraz termin i tryb osiągnięcia przez nie przepisanych kwalifikacji zawodowych.

Art. 5. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrowi Oświaty.

Art. 6. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:

Bolesław Bierut

Prezes Rady Ministrów:

Edward Osóbka-Morawski

w. z. Minister Oświaty:

Bronisław Biedowicz.

Poz. 52.

DEKRET

z dnia 16 stycznia 1946 r.

o utworzeniu urzędów i rad wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego.

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 1, poz. 1) Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. 1. Dla kierownictwa pracami, dotyczącymi obowiązku powszechnego wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego tworzy się przy Ministerstwie Obrony Narodowej — Państwowy Urząd Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego.

2. Wyrazy „Wychowanie fizyczne i przysposobienie wojskowe” stanowiące część składową nazwy urzędów i rad, powołanych dekretem niniejszym w dalszych jego przepisach będą zastępowane skrótem: W. F. i P. W.

Art. 2. Przy Ministrze Obrony Narodowej tworzy się Państwowa Rada W. F. i P. W., której zadaniem jest ustalanie zasadniczych wytycznych postępowania Państwowego Urzędu W. F. i P. W. oraz przeprowadzanie kontroli nad całością działalności Urzędu i realizacją ustalonych wytycznych. Uchwały Państwowej Rady W. F. i P. W. nabierają mocy z chwilą zatwierdzenia przez Ministra Obrony Narodowej.

Art. 3. W skład Państwowej Rady W. F. i P. W. wchodzi:

1) 5 przedstawicieli Krajowej Rady Narodowej, delegowanych przez Prezydium Krajowej Rady Narodowej,

2) Ministrowie: Obrony Narodowej, Oświaty, Kultury i Sztuki, Administracji Publicznej, Zdrowia oraz Pracy i Opieki Społecznej lub wyznaczeni przez nich zastępcy,

3) 10 osób powołanych przez Radę Ministrów na wniosek Ministra Obrony Narodowej w porozumieniu z Ministrami: Oświaty, Kultury i Sztuki, Administracji Publicznej, Zdrowia oraz Pracy i Opieki Społecznej spośród wybitnych znawców wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego, higieny i pedagogiki,

4) po jednym przedstawicielu każdej wyższej uczelni wychowania fizycznego,

5) 25 osób delegowanych przez organizacje społeczno-polityczne, związki zawodowe, demokratyczne organizacje młodzieżowe i związki sportowe,

6) dyrektor Państwowego Urzędu Wychowania Fizycznego i jego zastępcy.

Art. 4. 1. Państwowa Rada WF. i PW. określi w wydanym przez siebie regulaminie sposób wykonywania czynności Państwowej Rady WF. i PW. oraz wojewódzkich, powiatowych i miejskich rad WF. i PW.

2. Regulamin zatwierdza Prezes Rady Ministrów w porozumieniu z Ministrami: Obrony Narodowej, Oświaty, Kultury i Sztuki, Administracji Publicznej, Zdrowia oraz Pracy i Opieki Społecznej.

Art. 5. 1. Państwowa Rada WF. i PW. wybiera spośród siebie przewodniczącego oraz 4 członków prezydium i 2 zastępców.

2. Prezydium Państwowej Rady WF. i PW. jest ciałem stale funkcjonującym nad wprowadzeniem w życie uchwał Rady WF. i PW., przeprowadzającym kontrolę nad całokształtem działalności Urzędu, reprezentującym Radę na zewnątrz i jest czynnikiem doradczym dyrektora i jego zastępcy.

Art. 6. 1. Na czele Państwowego Urzędu WF. i PW. stoi dyrektor oraz jego zastępca do spraw polityczno-wychowawczych, mianowani i odwoływani przez Ministra Obrony Narodowej w porozumieniu z Prezydium Państwowej Rady WF. i PW.

2. W skład tego Urzędu wchodzi personel fachowy, złożony z osób wojskowych lub cywilnych, powołanych do pracy przez dyrektora lub osoby przez niego upoważnione.

3. Dyrektor Państwowego Urzędu WF. i PW. oraz jego zastępca do spraw polityczno-wychowawczych podlegają bezpośrednio Ministrowi Obrony Narodowej i działają w porozumieniu z prezydium Państwowej Rady WF. i PW.

4. Zadaniem dyrektora Państwowego Urzędu WF. i PW. jest wprowadzanie w życie uchwał Państwowej Rady WF. i PW. i kierowanie Urzędem WF. i PW. W razie różnicy zdań między uchwałami Państwowej Rady WF. i PW., a dyrektorem Państwowego Urzędu WF. i PW. rozstrzyga Minister Obrony Narodowej. Od decyzji Ministra Obrony Narodowej Państwowa Rada Narodowa WF. i PW. ma prawo wnieść odwołanie do Rady Ministrów.

Art. 7. 1. W poszczególnych województwach tworzy się wojewódzkie urzędy WF. i PW.

2. Do zakresu działania tych urzędów należy kierowanie na obszarze województwa sprawami związanymi z wychowaniem fizycznym i przysposobieniem wojskowym.

3. Wojewódzkie Urzędy WF. i PW. podlegają Państwowemu Urzędowi WF. i PW.

Art. 8. W poszczególnych województwach tworzy się: Wojewódzkie Rady WF. i PW., celem dbania o wykonywanie wytycznych uchwalonych przez Państwową Radę WF. i PW., wydawania opinii i stawiania wniosków w sprawach związa-

nych z wychowaniem fizycznym i przysposobieniem wojskowym na obszarze danego województwa.

Art. 9. W skład wojewódzkich rad WF. i PW. wchodzi:

1) 3 przedstawiciele Wojewódzkiej Rady Narodowej delegowani przez prezydium Rady.

2) dowódcy okręgów wojskowych, wojewodowie, kuratorzy okręgów szkolnych, naczelnicy wojewódzkich wydziałów zdrowia oraz pracy i opieki społecznej,

3) 15 osób delegowanych przez organizacje społeczno-polityczne, związki zawodowe, demokratyczne organizacje młodzieży i związki sportowe,

4) dyrektor wojewódzkiego urzędu WF. i PW. i jego zastępcy.

Art. 10. 1. Wojewódzka Rada WF. i PW. wybiera spośród siebie prezydium w składzie: przewodniczącego oraz dwóch członków i dwóch zastępców.

2. Prezydium jest stale funkcjonującym ciałem doradczym dyrektora wojewódzkiego urzędu WF. i PW. w sprawach, związanych z wychowaniem fizycznym i przysposobieniem wojskowym na obszarze danego województwa.

3. Na terenie działalności powiatowego urzędu WF. i PW. mogą być powołane powiatowe i miejskie rady WF. i PW.

Art. 11. 1. Powoływanie członków Państwowej Rady WF. i PW., wymienionych w art. 3 pkt. 2 i 4 członków wojewódzkich rad WF. i PW., wymienionych w art. 9 pkt. 2 oraz powiatowych miejskich rad WF. i PW. wymienionych w art. 10, ust. 3, — następuje co dwa lata.

2. Rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej ustali w porozumieniu z Ministrami: Oświaty, Kultury i Sztuki, Administracji Publicznej, Zdrowia oraz Pracy i Opieki Społecznej, które organizacje i związki spośród wymienionych w art. 3 pkt. 4 i w art. 9 pkt. 2 i w jakiej liczbie delegują przedstawicieli do rad WF. i PW., przy uwzględnieniu roli społecznej tych organizacji i związków oraz ich stopnia zainteresowania sprawami związanymi z wychowaniem fizycznym i przysposobieniem wojskowym.

Art. 12. 1. Na czele wojewódzkiego urzędu WF. i PW. stoi dyrektor oraz zastępca do spraw polityczno-wychowawczych mianowani przez dyrektora Państwowego Urzędu WF. i PW. w porozumieniu z prezydium rady WF. i PW.

2. Dowódca okręgu wojskowego sprawuje ogólny nadzór nad działalnością wojewódzkiego urzędu WF. i PW.

3. W razie różnicy zdań między dyrektorem wojewódzkiego urzędu WF. i PW. a wojewódzką radą WF. i PW. spór rozpatruje prezydium Rady WF. i PW.

Art. 13. 1. Na obszarze wojewódzkich urzędów WF. i PW. tworzy się powiatowe urzędy WF. i PW.

2. Powiatowe urzędy WF. i PW. mogą w razie potrzeby posiadać ekspozytury.

3. Do zakresu działania powiatowych urzędów

WF. i PW. należy kierowanie na podległym im obszarze sprawami związanymi z wychowaniem fizycznym i przysposobieniem wojskowym. Urzędy te podlegają wojewódzkiemu urzędowi WF. i PW.

4. W skład powiatowych urzędów WF. i PW. wchodzi:

1. rejonowi komendanci WF. i PW. i ich zastępcy do spraw polityczno-wychowawczych,

1) personel złożony z osób fachowych, wojskowych i cywilnych powołanych do pracy przez dyrektora wojewódzkiego urzędu WF. i PW.

Art. 14. Kredyty na wychowanie fizyczne i przysposobienie wojskowe przewidywane będą w odpowiednich częściach budżetu państwowego. Kredytami dysponuje dyrektor państwowego urzędu WF. i PW., zgodnie z budżetem ustalonym przez prezydium Państwowej Rady WF. i PW.

Art. 15. Organizację oraz szczegółowy zakres działania Państwowego Urzędu WF. i PW. oraz wojewódzkich i powiatowych urzędów WF. i PW. ustali rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej, wydane w porozumieniu z Ministrami: Oświaty, Kultury i Sztuki, Administracji Publicznej, Zdrowia oraz Pracy i Opieki Społecznej.

Art. 16. 1. Prezydium Państwowego Urzędu WF. i PW. ma prawo nadzorowania oraz ingerencji wykonywanej działalności związków, stowarzyszeń, klubów i innych organizacji w dziedzinie wychowania fizycznego i sportu.

2. Prezydium Państwowego Urzędu WF. i PW. w razie stwierdzenia niewłaściwej działalności związków, stowarzyszeń, klubów i innych organizacji wymienionych w ust. 1 niniejszego artykułu, ma prawo w porozumieniu z Ministrem Administracji Publicznej, zawiesić je w działalności.

Art. 17. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrowi Obrony Narodowej w porozumieniu z Ministrami: Oświaty, Kultury i Sztuki, Administracji Publicznej, Zdrowia oraz Pracy i Opieki Społecznej.

Art. 18. 1. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

2. Równocześnie tracą moc wszystkie dotychczasowe przepisy w zakresie, objętym niniejszym dekretem.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:
Bolesław Bierut

Prezes Rady Ministrów:
Edward Osóbka-Morawski
w/z Minister Obrony Narodowej:
Marian Spychalski
w/z Minister Oświaty:
Władysław Bieńkowski
w/z Minister Kultury i Sztuki:
Leon Kruczkowski
w/z Minister Administracji Publicznej:
Aleksander Zaruk-Michalski
w/z Minister Zdrowia:
Jerzy Morzycki
Minister Pracy i Opieki Społecznej:
Jan Stańczyk.

Poz. 53.

DEKRET

z dnia 18 stycznia 1946 r.

o zmianie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 listopada 1927 r. o ubezpieczeniu pracowników umysłowych.

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. W rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 listopada 1927 r. o ubezpieczeniu pracowników umysłowych (Dz. U. R. P. Nr. 106, poz. 911) wprowadza się zmiany następujące:

1) art. 14 otrzymuje brzmienie:

„**Art. 14.** Za podstawę wymiaru składek i świadczeń (płaca podstawowa) służy rzeczywście otrzymywane wynagrodzenie miesięczne, podlegające zaliczeniu do ubezpieczenia w myśl art. 11—13 z następującymi zastrzeżeniami:

1) otrzymywane wynagrodzenie zaokrągla się do jednostek złotego, przy czym kwoty pięćdziesiąt groszy i wyższe przyjmuje się za pełną złotówkę;

2) osoby nie otrzymujące żadnego wynagrodzenia lub wynagrodzenie niższe od dwustu pięćdziesięciu złotych miesięcznie podlegają ubezpieczeniu z wynagrodzeniem dwustu pięćdziesięciu złotych miesięcznie. Rada Ministrów może w razie zmiany stosunków gospodarczych na wniosek Ministra Pracy i Opieki Społecznej ustalić najwyższą granicę policzalnego wynagrodzenia”;

2) w art. 33 ust. 2 zastępuje się słowa „sześćdziesiąt złotych” słowami „dwieście pięćdziesiąt złotych”.

Art. 2. Z chwilą wejścia w życie dekretu niniejszego tracą moc obowiązującą dotychczasowe przepisy sprzeczne z przepisami niniejszego dekretu.

Art. 3. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej.

Art. 4. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:
Bolesław Bierut

Prezes Rady Ministrów:
Edward Osóbka-Morawski
w/z. Minister Pracy i Opieki Społecznej:
Feliks Mantel.

Poz. 54.

Rzeczpospolita Polska
Ministerstwo Oświaty

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA OŚWIATY

z dnia 5 marca 1946 r. Nr. III-389/46

o organizacji szkolnictwa zawodowego.

Na podstawie art. 2. ust. 2 i atr. 27, 29, 31, 33—35 i 59, ustawy z dnia 11 marca 1932 r.

o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 389) zarządzam co następuje:

§ 1. Szkoły i kursy kupieckie przewidziane w Dziale II. rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 21 listopada 1933 r. o organizacji szkolnictwa zawodowego (Dz. Urz. Min. WF. i OP. Nr. 15, poz. 202) otrzymują następujące nazwy: szkoły handlowe stopnia gimnazjalnego, szkoły handlowe stopnia licealnego, szkoły przysposobienia handlowego, kursy handlowe.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister:

(—) Cz. Wycech

Otrzymują:

Kuratoria Okręgów Szkolnych.

Poz. 55.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU

z dnia 30 listopada 1945 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Oświaty
o zmianie przepisów dotyczących egzaminu na
czeladnika.

Na podstawie art. 157 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 czerwca 1927 r. o prawie przemysłowym (Dz. U. R. P. Nr. 53, poz. 468) zarządzam, co następuje:

§ 1. Każda z komisji egzaminacyjnych, przewidzianych w art. 153 ust. 3 prawa przemysłowego, składa się z przewodniczącego i przynajmniej dwóch członków, w tym jednego delegata wyznaczonego przez kuratorium właściwego okręgu szkolnego.

§ 2. Regulamin egzaminacyjny, przewidziany w art. 154 ust. 2 prawa przemysłowego, powinien zawierać przepis o posiadaniu przez kandydata podstawowych wiadomości z dziedziny języka polskiego z korespondencją, rachunków z kalkulacją i księgowością, rachunków, przepisów prawnych, higieny i bezpieczeństwa pracy, materiałoznawstwa oraz technologii wykonawczej w granicach danego zawodu. Szczegółowa instrukcja wydana przez władzę szkolną określać będzie skalę wymagań powyższych umiejętności.

Postępowanie komisji egzaminacyjnej, sposób egzaminowania i taksy egzaminacyjne ustala się regulaminami egzaminacyjnymi, które wydaje izba rzemieślnicza w porozumieniu z kuratorium właściwego okręgu szkolnego.

§ 3. Podanie o dopuszczenie do egzaminu, przewidziane w art. 155 ust. 1 prawa przemysłowego, wnosi terminator (lub pomocnik) do Izby Rzemieślniczej. Do podania należy dołączyć świadectwo z ukończenia nauki lub też świadectwo stwierdzające przebyty czas nauki w rzemiośle oraz oświadczenie stwierdzające, że w miejscowości, w której terminator odbywał naukę rzemiosła, nie było w okresie czasu odbywania terminu publicznej szkoły dokształcającej zawodowej, bądź oświadczenie, że terminator z innej

uzasadnionej przyczyny nie mógł uczęszczać do publicznej szkoły dokształcającej zawodowej w miejscowości, w której odbywał naukę.

§ 4. Przepisy rozporządzenia niniejszego odnoszą się do terminatorów, którzy nie mogą okazać świadectwa szkolnego z ukończenia nauki w publicznej szkole dokształcającej zawodowej z powodu braku takiej szkoły lub z powodu niemożności uczęszczania do niej z innej uzasadnionej przyczyny w miejscowości, w której terminator odbył naukę rzemiosła.

§ 5. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i traci moc obowiązującą z dniem 31 grudnia 1946 r.

Minister Przemysłu:

Hilary Minc

Minister Oświaty:

Czesław Wycech

Poz. 56.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 16 lutego 1946 r.

o wypuszczeniu Premiowej Pożyczki Odbudowy
Kraju 1946 r.

Na podstawie art. 1 ust. 1, art. 3 i art. 11 ust. 1 dekretu z dnia 21 grudnia 1945 r. o upoważnieniu Ministra Skarbu do wypuszczenia Premiowej Pożyczki Odbudowy Kraju 1946 r. (Dz. U. R. P. z 1946 r. Nr. 2, poz. 11) zarządzam, co następuje:

§ 1. Z dniem 15 kwietnia 1946 r. wypuszcza się Premiową Pożyczkę Odbudowy Kraju 1946 r. w obligacjach na okaziciela po 2.000 zł, składających się z czterech części po 500 zł każda.

Pożyczka podzielona będzie na emisje, a emisje na serie po 50 obligacji w każdej serii.

Kwota pożyczki i plan jej umorzenia oraz ilość emisji i wysokość kwot poszczególnych emisji będą ustalone w drodze rozporządzenia.

§ 2. Umorzenie pożyczki nastąpi do dnia 15 kwietnia 1949 r. w 46 ratach półrocznych według ustalonego planu (par. 1 ust. 2) przez losowanie obligacji.

§ 3. Losowanie obligacji odbywać się będzie dwa razy do roku na dzień 15 kwietnia i na dzień 15 października.

§ 4. Losowanie obligacji będzie dwójakie: premiowe i niepremiowe. Pierwsze losowanie premiowe odbędzie się na dzień 15 października 1946 r., pierwsze losowanie niepremiowe — na dzień 15 października 1949 r.

Numery obligacji wylosowanych będą ogłaszane w Monitorze Polskim.

§ 5. Z wylosowaniem premii obligacje podlegają umorzeniu.

§ 6. Wykup obligacji wylosowanych w losowaniu niepremiowym nastąpi według ich wartości imiennej. Wykup obligacji, wylosowanych w losowaniu premiowym, nastąpi przez wypłatę wylosowanej premii, w której wysokości mieści się już zwrot wartości imiennej obligacji.

§ 7. Zasady i sposób przeprowadzenia losowań obligacji ustali zarządzenie Ministra Skarbu, ogłoszone w Monitorze Polskim.

§ 8. Na premie przeznacza się corocznie na każde 500 milionów złotych pożyczki:

w pierwszym trzechleciu po 20.000.000 zł
w następnym dziesięcioleciu po 16.000.000 „
w ostatnim dziesięcioleciu po 16.800.000 „

§ 9. Ilość i wysokość poszczególnych premii w obliczeniu dla każdego 500 milionów złotych pożyczki podają tabele stanowiące załącznik do niniejszego rozporządzenia.

§ 10. Kapitał i premie do 10.000 zł płatne są w kasach Urzędów Skarbowych; w Narodowym Banku Polskim, Banku Gospodarstwa Krajowego, Państwowym Banku Rolnym, Pocztovej Kasie Oszczędności i w ich oddziałach. Premie nad 10.000 zł są płatne wyłącznie w Oddziale Narodowego Banku Polskiego w Warszawie.

§ 11. Cena sprzedażna obligacji pożyczki wynosi 2.000 zł za jedną obligację wartości imiennej 2.000 zł.

§ 12. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu:

Konstanty Dąbrowski

Załącznik do § 9 rozp. Ministra Skarbu z dnia 16 lutego 1946 r. o wypuszczeniu Premiowej Pożyczki Odbudowy Kraju 1946 r. (poz. 63).

TABELE PREMIJ

Premiowej Pożyczki Odbudowy Kraju 1946 r. w obliczeniu dla każdego 500 milionów złotych Pożyczki.

Tabela I.

Na każde półroczne losowanie premiowe w okresie 15. X. 1946—14. IV. 1949 przypada premii:

Ilość premij	Wysokość jednej premii w złotych	Łączna suma premij w złotych
1	500.000	500.000
2	200.000	400.000
3	100.000	300.000
44	50.000	2.200.000
300	10.000	3.000.000
900	4.000	3.600.000

Razem 1250 premii na sumę 10.000.000 zł.

Tabela II.

Na każde półroczne losowanie premiowe w okresie 15. X. 1949—15. IV. 1959 przypada premii:

Ilość premij	Wysokość jednej premii w złotych	Łączna suma premij w złotych
1	500.000	500.000
1	200.000	200.000
4	100.000	400.000
44	50.000	2.200.000
150	10.000	1.500.000
800	4.000	3.200.000

Razem 1000 premii na sumę 8.000.000 zł.

Tabela III.

Na każde półroczne losowanie premiowe w okresie 15. X. 1939—15. IV. 1969 przypada premii:

Ilość premij	Wysokość jednej premii w złotych	Łączna suma premij w złotych
1	500.000	500.000
2	200.000	400.000
3	100.000	300.000
39	50.000	1.950.000
205	10.000	2.050.000
800	4.000	3.200.000

Razem 1050 premii na sumę 8.400.000 zł.

Poz. 57.

ZARZĄDZENIE

MINISTRA OŚWIATY

z dnia 27 maja 1945 r. (Nr. V-6534/45)
w sprawie opieki nad dawną książką.

Na podstawie art. 5 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. o ochronie zabytków (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 265) zarządzam, co następuje:

§ 1. Zarządzeniu niniejszemu podlegają wszystkie druki wydane do roku 1800 włącznie.

§ 2. Druki te, ze względu na ich charakter zabytkowy, wartość naukową i specjalne wymagania przy ich konserwacji i bibliotekarskim opracowaniu, poddaje się szczególniejszej opiece powołanemu w tym celu organowi Ministra Oświaty w postaci Oddziału Dawnej Książki w ramach Wydziału Bibliotek.

§ 3. Pracami Oddziału Dawnej Książki kieruje kierownik O. D. K.

§ 4. Zakres działania Oddziału Dawnej Książki obejmuje:

1) dbanie o należyte pomieszczenie, konserwację i wykazywanie starych druków przez udzielenie bibliotekom pomocy instruktorskiej i organizacyjnej, przedstawianie Ministrowi Oświaty odpowiednich wniosków, szkolenie pracowników bibliotecznych dawnej książki,

2) prowadzenie systematycznej całkowitej inwentaryzacji starych druków oraz tworzenie na tej podstawie centralnego inwentarza dawnej książki oraz innych potrzebnych kartotek,

3) prowadzenie prac naukowo-badawczych w zakresie dawnej książki,

4) przygotowywanie lub redagowanie wydawnictw z tego zakresu.

§ 5. W bibliotekach posiadających większe zbiory starych druków zorganizowane będą dla nich specjalne działy biblioteczne z odpowiednią biblioteką podręczną i wykwalifikowanym w tym zakresie personelem. Wykaz tych bibliotek oraz szczegółowe przepisy postępowania ze starymi drukami wyda Minister Oświaty.

§ 6. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Za Ministra Oświaty:

H. Kuczkowska
Podsekretarz Stanu

Poz. 58.

ZARZĄDZENIE

MINISTRA OŚWIATY

z dnia 14 listopada 1945 r. (Nr. IP-7721/45 N)
w sprawie wynagrodzenia za udział w Komisjach
Dyscyplinarnych.

Z ważnością od dnia 15 listopada 1945 r. aż do odwołania ustalam następujące normy wynagrodzenia przewodniczącego, rzecznika dyscyplinarnego, protokółanta i woźnego za każde posiedzenie Komisji Dyscyplinarnej, odbyte poza godzinami urzędowymi:

Przewodniczący	200 zł
Rzecznik Dyscyplinarnej	150 „
Protokółant	150 „
Woźny	50 „

Zarządzenie niniejsze odnosi się również do Komisji Dyscyplinarnych czynnych przy władzach podległych Ministerstwu Oświaty.

Minister Oświaty:
Cz. Wycech

Poz. 59.

Rzeczpospolita Polska
Ministerstwo Oświaty

ZARZĄDZENIE

MINISTRA OŚWIATY

z dnia 10 stycznia 1946 r. (Nr. I O-9886/45 N)
w sprawie zakresu czynności i kompetencji Biura
Inspekcji Administracyjnej.

§ 1. Resortowym organem kontroli w Ministerstwie Oświaty jest Biuro Inspekcji Administracyjnej z Dyrektorem Biura na czele i z odpowiednią liczbą Inspektorów Administracyjnych i pracowników biurowych.

§ 2. Biuro Inspekcji Administracyjnej podlega bezpośrednio Ministrowi Oświaty.

§ 3. Do zakresu działania Biura Inspekcji Administracyjnej należy badanie celowości, racjonalności oraz organizacji pracy wszystkich komórek organizacyjnych centralli, władz, urzędów, instytucji i zakładów podległych Ministerstwu oraz otrzymujących zasiłki Ministerstwa w zakresie administracyjnym, budżetowo-finansowym, techniki pracy i gospodarczym, przedkładanie Ministrowi sprawozdań i wniosków, opracowywanie projektów w zakresie udoskonalenia i usprawnienia administracji oraz wykonywanie na zlecenie Ministra, innych prac inspekcyjno-kontrolnych.

§ 4. W spełnianiu swych zadań, przewidzianych w § 3. Biuro Inspekcji Administracyjnej w odniesieniu do władz, urzędów, instytucji i zakładów kontrolowanych przestrzega, czy działalność ich zgodna jest z zasadami:

- a) legalności, czyli zgodności z ustawami, wydanymi na podstawie tych ustaw,
- b) planowości czyli zgodności z planami i budżetami oraz z wydanymi w tych sprawach dyspozycjami wykonawczymi,
- c) celowości, czyli zgodności z potrzebą i zasadą stosowania minimalnej ilości środków dla osiągnięcia ustalonych zamierzeń,

d) prawdziwości czyli zgodności dokumentów, ksiąg i sprawozdań z rzeczywistością.

§ 5. Inspektor Administracyjny, wykonując kontrolę i ustalając fakty, obowiązany jest przyjmować od organów kontrolowanych wszelkie wyjaśnienia, dotyczące spraw, będących przedmiotem kontroli oraz powoływać w razie potrzeby rzeczoznawców, wzywać świadków i przesłuchiwać ich protokołarnie.

§ 6. Inspektor Administracyjny winien po dokonaniu kontroli przedłożyć pisemne sprawozdanie z odpowiednimi wnioskami organizacyjnymi względnie personalnymi.

§ 7. W wypadku ujawnienia wyraźnej niezgodności w działalności kontrolowanego urzędu, osoby lub instytucji z przepisami prawnymi, braków w majątku państwowym, działalności przynoszącej ujmę lub szkodę dobru publicznemu, inspektor wykonujący kontrolę winien natychmiast zawiadomić o tym właściwe władze oraz wydać na miejscu zarządzenie wiążące, niezbędne dla zabezpieczenia interesu publicznego.

Minister Oświaty:
Cz. Wycech

Powyższe zarządzenie Ministra podaje do wiadomości i przestrzegania.

Dyrektor Departamentu:
E. Kuroczko

Otrzymują:

Kuratoria Okręgów Szkolnych.

Poz. 60.

OKÓLNIK Nr. 4

z dnia 9 lutego 1945 r. (II P-511/45).
w sprawie zbierania roślin i korzeni leczniczych
przez młodzież szkolną.

Kraj nasz obfituje w różnorodne dziko rosnące rośliny o właściwościach leczniczych, które przez nas są dostatecznie wykorzystane.

Są rośliny i chwasty utrudniające niejednokrotnie pracę rolnikowi, a stanowiące niezwykle cenny surowiec dla lecznictwa i przemysłu.

Ministerstwo Oświaty poleca Kuratorium, by za pośrednictwem dyrektorów i kierowników szkół wszystkich rodzajów zachęciło młodzież szkolną do zbierania ziół i korzeni leczniczych pod kierunkiem odpowiednich nauczycieli, którzy całą akcję powinni należycie przygotować i w dalszym ciągu nią kierować.

Młodzież w ubiegłych latach wykazała w tej dziedzinie duże zainteresowanie i poważne wyniki; niewątpliwie w wolnej Polsce w zrozumieniu wzmożonego zapotrzebowania leków dla własnej armii, jak i dla wyczerpanej warunkami wojennymi ludności polskiej, potrafi uzyskać lepsze rezultaty.

Dla plantatorów i zbieraczy zostały nstanowione premie. Zebrane zioła należy odstawiać do najbliższych oddziałów Spółdzielni Rolniczo-Handlowych, które też premie te będą wydawały.

Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych przewiduje urządzenie kursów zielarskich dla nauczy-

cieli oraz wydanie szczegółowych instrukcyj co do techniki zbioru i obchodzenia się z surowcem. Terminy kursów oraz wydania instrukcyj zostaną podane.

Za Ministra Oświaty:
Br. Biedowicz
Podsekretarz Stanu

Poz. 61.

OKÓLNİK Nr. 9

z dnia 7 marca 1945 r. (II-Sr 1391/45)
w sprawie tymczasowego realizowania programu
„Zagadnień życia współczesnego“.

Za podstawę w nauczaniu i wychowaniu w szkołach średnich ogólnokształcących i zakładach kształcenia nauczycieli w r. szk. 1944/45 służy materiał zawarty w wydaniu Ministerstwa WR. i OP. Program nauki (tymczasowy) w państwowych gimnazjach i liceach ogólnokształcących i liceach pedagogicznych. Jednak warunki życia wojennego, okres okupacji niemieckiej, jako też nakaz chwili obecnej wymagają istotnych modyfikacji tak w materiale rzeczowym, jak i ideologicznym naświetleniu zagadnień zawartych w programach.

Przy opracowywaniu konkretnych tematów należy za punkt wyjścia brać przedwojenny stan rzeczy, podać go obiektywnie, bez akcentów bezkrytycznej aprobaty, następnie omówić wpływ wojny i okupacji na dany zakres spraw, wreszcie obecny aspekt zagadnienia. Więć np. temat: „Położenie Polski wobec sąsiadów w Europie i świecie“ (kl. I) należy rozwinąć w trzech kolejnych etapach: do r. 1939, w latach 1939—44 i w r. 1945, więc od zupełnego osamotnienia i zagadnienia stosunków sąsiedzkich na wszystkich granicach w r. 1939 do wyłaniającej się obecnie konstelacji — bloku państw słowiańskich i demokracji anglo-saskich, skierowanych przeciwko imperializmowi Trzeciej Rzeszy.

Wykład należy opierać w znacznym stopniu na materiale współczesnym — enuncjacjach politycznych np. (konferencji teherańskiej), dokumentach deklaracyjnych (np. Manifest P. K. W. N.), ustawodawstwie nowej Polski (np. dekret o reformie rolnej), prasie codziennej i periodykach; dlatego też nauczyciel winien zmienić i metody przygotowywania się do lekcji i metody pracy uczniów, zarówno w klasie, jakoteż w domu. Rzecz jasna, że winien zająć pozytywną pozycję wobec nowej rzeczywistości polskiej, aby sprostać w sposób należyty tym zadaniom.

Wycucie pedagogiczne, rozum polityczny i wyrobienie obywatelskie wskażą nauczycielowi demokracie, które tematy należy pominąć czy to jako przebrzmiałe (np. mniejszości narodowościowe w państwie polskim), czy też jako chwilowo, w okresie wojny, nie dające się ująć w ustabilizowane normy (np. „budżet rodzinny“), czy jako szkodliwe tematy nacechowane ideologią elitaryzmu społecznego, (np. rola i znaczenie przywódców). Niektóre tematy należy rozwinąć i uzupełnić. Do tych ostatnich zaliczyć należy następujące:

W klasie I licealnej temat: „Przeludnienie wsi i podniesienie kultury wsi“ (str. 4), który należy potraktować pod kątem przeprowadzenia reformy rolnej, jako konieczności gospodarczej i społecznej; szerzej należy potraktować rozwijającą się spółdzielczość rolniczą, organizację Związków Samopomocy Chłopskiej, szeroko rozbudowujące się szkolnictwo rolnicze i przemysłowe, zakładanie Uniwersytetów Ludowych itp. Omawiając zagadnienia gospodarcze i ludnościowe, należy oprzeć się na materiale statystycznym, dotyczącym obszarów administrowanych przez obecny Rząd Polski, a także terenów, które winny przypaść Polsce na północy i zachodzie, jak: Prusy Wschodnie, Pomorze Zachodnie, Zaodrzie i cały Śląsk.

W klasie II licealnej przy omawianiu tematu: „Dochód społeczny w Polsce“ (str. 7) należy podkreślić dążność grup etnicznych do konsolidacji na określonych terenach (repatriacja) i zapewnienia sobie swobody politycznej, gospodarczej i kulturalnej w ramach demokratycznej organizacji państwowej.

Omawiając konstytucję w okresie niepodległości Polski od 1918 r. do 1939 r. będzie rzeczą konieczną podkreślić demokratyczność i nieprzerwaną legalność konstytucji z 17. III. 1921 r. Konstytucję zaś z r. 1935 potraktować jako przejaw upadku rządów demokratycznych w Polsce; manifest P. K. W. N., jako powrót do prawdziwie demokratycznych i jedynie legalnych rządów w Polsce.

Podobnie wypadnie realizować program nauki historii, a w pewnej mierze nauki języka polskiego w kl. IV gimnazjalnej.

Szczegółowe opracowania programów będą nadane później.

Za Ministra Oświaty:
Br. Biedowicz
Podsekretarz Stanu

Poz. 62.

OKÓLNİK NR. 13

z dnia 26 kwietnia 1945 r. (IP-4503/45)
w sprawie wynagrodzenia niższych funkcjonariuszów za służbę w niedziele i święta.

Ministerstwo Oświaty zawiadamia, że wynagrodzenie niższych funkcjonariuszów państwowych za służbę w niedziele i święta należy regulować na zasadach obowiązujących w dniu 1 września 1939 r.

Zgodnie z powyższym oraz na podstawie art. 101 Ustawy z dnia 17. III. 1922 r. o państwowej służbie cywilnej (Dz. U. R. P. Nr. 86 z roku 1933 poz. 661) i art. 6 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28. X. 1933 r. o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 86 poz. 663) przynajmniej się niższym funkcjonariuszom państwowym za pełnienie służby w niedziele i święta przez czas przepisany normalnie w dniu powszednim wynagrodzenie w wysokości 1/30 (jednej trzydziestej) pełnego uposażenia miesięcznego obliczonego wraz z dodatkiem rodzinnym i wojennym.

Wypłata wspomnianych należności następuje w tym przypadku, gdy w tygodniu następującym po niedzieli lub święcie nie można udzielić zwolnienia od służby na jeden dzień powszedni.

Dyrektor Departamentu
E. Kuroczko

Poz. 63.

OKÓLNIK Nr. 42

z dnia 23 sierpnia 1945 r. (III.353/45 N)
w sprawie „Dnia Spółdzielczości“.

Rok rocznie w okresie letnim Centralny Komitet Dnia Spółdzielczości w Polsce urządza w całym Państwie „Dzień Spółdzielczości“.

Ministerstwo poleca, aby każdego roku w przeddzień tego obchodu poświęcić jedną godzinę nauki szkolnej — we wszystkich klasach (oddziałach) szkół podległych Ministerstwu — pogadankom dla młodzieży powyżej lat 10 na temat zagadnień spółdzielczości i propagandy tej idei, posługując się materiałami dostarczonymi przez wspomniany Komitet.

Niezależnie od pogadarek mogą być organizowane w ramach „Dnia Spółdzielczości“ przez młodzież szkolną pod kierunkiem wychowawców obchody szkolne lub międzyszkolne.

Udział młodzieży szkolnej w uroczystościach i obchodach z okazji „Dnia Spółdzielczości“ organizowanych przez miejscowe społeczeństwo jest wskazany.

Minister Oświaty
Cz. Wycech

Poz. 64.

OKÓLNIK Nr. 48.

z dnia 7 września 1945 r. (I Praw 4343/45)
w sprawie udzielania gwarancji państwowych.

Przypominam, że

- 1) zgodnie z art. 6 Konstytucji do udzielania gwarancji państwowej potrzebne jest upoważnienie ustawy,
- 2) według ustawy z dnia 10 marca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 33, poz. 341) do udzielania gwarancji państwowej upoważniony jest Minister Skarbu, przy czym ustawa określa warunki, w jakich gwarancja może być udzielona,
- 3) w myśl art. 10 ustawy z dnia 10 stycznia 1936 r. o wykonaniu parlamentarnej kontroli nad długami Państwa (Dz. U. R. P. Nr. 2, poz. 3) udzielone gwarancje państwowe podlegają kontroli Komisji Kontroli Długów Państwa,
- 4) w związku z wymogami ustawy z dnia 10 marca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 33, poz. 341) i kontrolą Komisji Kontroli Długów Państwa, ewidencja udzielonych gwarancji jest i musi być ześrodkowana w Ministerstwie Skarbu.

Jak z powyższego wynika, podległe mi władze, urzędy, zakłady i instytucje nie mogą wydawać we własnym zakresie żadnych pism, z których wy-

rażnie lub pośrednio wynikałoby zobowiązanie, mające charakter udzielenia gwarancji państwowej.

W przypadkach konieczności udzielenia gwarancji państwowej, należy zwracać się do Ministerstwa z odpowiednimi wnioskami, uwzględniającymi treść postanowień ustawy z dnia 10 marca 1932 r. o udzielaniu poręki państwowej.

Gdyby w międzyczasie od chwili wyzwolenia wydane jednak zostało pismo o charakterze gwarancji, należy je bezzwłocznie nadesłać Ministerstwu w celu zastąpienia go gwarancją, wydaną przez Ministra Skarbu.

Minister Oświaty
Cz. Wycech

Poz. 65.

OKÓLNIK Nr. 66.

z dnia 11 grudnia 1945 r. (IV-3942/45 N)
w sprawie dopuszczenia absolwentów średnich szkół technicznych do studiów akademickich technicznych.

Delegacja absolwentów średnich szkół technicznych zwróciła się do Ministerstwa Oświaty o przyznanie im prawa studiowania na Politechnice.

Ministerstwo Oświaty uważa za słuszne dopuszczenie absolwentów wyżej wymienionych szkół do studiów politechnicznych i zrównanie ich w prawach z absolwentami liceów technicznych.

Ministerstwo Oświaty zawiadamia więc Rady Wydziałowe, że na zasadzie ust. 2 art. 52 ustawy o ustroju szkolnictwa z dnia 11 marca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 389) załatwi przychylnie wszystkie uzasadnione wnioski o dopuszczenie do studiów wyższych na Politechnikach i Wyższych Szkołach Technicznych absolwentów średnich szkół technicznych.

Za Ministra Oświaty:
Wł. Bieńkowski
Podsekretarz Stanu

Poz. 66.

OKÓLNIK Nr. 68.

z dnia 12 grudnia 1945 r. (III Sr. 2853/45)
w sprawie zbierania ziół leczniczych.

Spełniając życzenia Państwowej Rady Ochrony Przyrody polecam, aby młodzieży szkolnej szkół wszelkich typów nie używano nadal do masowego zbierania ziół leczniczych. Do wykonywania tej czynności powołane są tylko osoby do tego zadania należycie fachowo przygotowane i zaopatrzone w odpowiednie legitymacje urzędowe, wydane przez Polski Związek Zielarski oraz potwierdzone przez Biuro Ochrony Przyrody Ministerstwa Leśnictwa.

Młodzież szkolna dobrowolnie zgłaszająca się i odpowiednio przeszkolona może dokonywać zbioru roślin leczniczych, ale tylko pod kierunkiem nauczycieli. W tych przypadkach zbiór należy ograniczyć do ziół następujących:

1. Babka zwyczajna, Plantago major
2. Babka lancetowata, Plantago lanceolata

3. Bez czarny, *Sambucus nigra*
4. Brzoza, *Betula*
5. Bylica piołun, *Artemisia absinthium*
6. Chaber bławatek, *Centaurea cyanus*
7. Dziurawiec pospolity, *Hypericum perforatum*
8. Fiołek (bratek) trójbarwny, *Viola tricolor*
9. Jałowiec pospolity, *Juniperus communis*
10. Jeżyna, *Rubus fruticosus*
11. Krwawnik pospolity, *Archillea millefolium*
12. Mniszek pospolity, *Taraxacum officinale*
13. Perz, *Triticum repens*
14. Podbiał, *Tussilago farfara*
15. Pokrzywa zwyczajna, *Urtica dioica*
16. Rdest ptasi, *Polygonum aviculare*
17. Rumianek pospolity, *Matricaria Chamomilla*
18. Skrzyp polny, *Equisetum pratense*
19. Tasznik pospolity, *Capsella bursa pastoris*
20. Wrzos pospolity, *Calluna vulgaris*

Zechce Kuratorium podać powyższe do wiadomości podległych sobie szkół.

Dyrektor Departamentu
(—) W. Schayer

**Poz. 67.
OKÓLNİK**

z dnia 17 stycznia 1946 r. Nr. III. 116/46
w sprawie spółdzielni uczniowskich.

Dla pogłębienia pracy szkolnej Ministerstwo zaleca na terenie wszystkich szkół zorganizowanie spółdzielni uczniowskich, jako instytucji służących potrzebom wychowania społeczno-gospodarczego i wcielenia w życie zasad spółdzielczych. Przy organizowaniu spółdzielni uczniowskich należy kierować się następującymi wskazaniem:

a) Praca spółdzielni uczniowskich powinna być dostosowana do zainteresowań wieku i rozwoju umysłowego i społecznego młodzieży. Działalność spółdzielni winna oprzeć się na pracy samodzielnej zorganizowanego zespołu uczniowskiego. Nauczyciel-opiekun występuje w roli instruktora i kontrolera.

b) Spółdzielnia uczniowska powinna obejmować teren jednej szkoły.

c) Przy prowadzeniu działalności gospodarczej, np. zaopatrywanie młodzieży w pomoce naukowe, szkolna kasa przeznocności, ogródek szkolny, śniadania, wytwórnia zabawek, zbieranie ziół lekarskich itp. osiągnięte nadwyżki operacyjne należy dzielić zgodnie z zasadami spółdzielczymi. Część nadwyżek należy uspołecnić, między innymi zużyć na potrzeby całej gromady uczniowskiej, np. na pomoce naukowe, bibliotekę, prenumeratę czasopism, wycieczki szkolne, sprzęt sportowy, pomoc niezamożnym uczniom itp. i w ogóle stosować wszędzie wypracowane metody społeczeństwa dorosłego z odpowiednim dostosowaniem do środowiska uczniowskiego.

d) Spółdzielnie uczniowskie z reguły prowadzą działalność społeczno-wychowawczą, np. świetlice, pogadanki, wyświetlanie przeźrocz, śpiewanie pieśni spółdzielczych, inscenizacje spółdzielcze, czytelnictwo książek i czasopism spółdzielczych, udział w „Dniu spółdzielczości”, wycieczki do spółdzielni itp.

e) Wszystkie spółdzielnie uczniowskie prowadzą rachunkowość. Rok obrachunkowy pokrywa się z rokiem szkolnym. Wzory rachunkowości, statuty, instrukcje, regulaminy i sprawozdania winny być proste i jasne oraz dostosowane do rozwoju umysłowego młodzieży.

f) Spółdzielnia uczniowska po przez kierownictwo szkoły może być członkiem spółdzielni dla dorosłych, np. spółdzielni papierniczo-księgarskiej.

g) Dla pogłębienia pracy i wymiany doświadczeń za zezwoleniem i pod kierownictwem władz szkolnych mogą być organizowane np. powiatowe lub wojewódzkie zjazdy uczniów i opiekunów jako delegatów spółdzielni uczniowskich.

Minister
(—) C. Wycech

Poz. 68.

OKÓLNİK Nr. 12.

Rzeczpospolita Polska
Ministerstwo Oświaty
Warszawa

z dnia 18 lutego 1946 r. (Nr. II. P. 826/46)
w sprawie gminnych i powiatowych komisji oświatowych.

W związku z dokonaną w ustawie z dnia 3. I. 1946 r. (Dz. U. R. P. Nr. 3, poz. 19) zmianą art. 17-go ustawy z dnia 11 września 1944 r. o organizacji i zakresie działania rad narodowych (Dz. U. R. P. Nr. 5 poz. 22) skład gminnych i powiatowych komisji oświatowych rad narodowych ustalony został decyzją Prezydium Krajowej Rady Narodowej z dnia 25. I. 1946 r. ogłoszoną jako załącznik do niniejszego okólnika. Wobec powyższego okólnik Nr. 40 z dnia 11 sierpnia 1945 r. (Dz. Urz. Min. Ośw. Nr. 3, poz. 102) stał się nieaktualny w części dotyczącej sposobu powoływania i składu gminnych i powiatowych komisji oświatowych.

Minister
C. Wycech

Załącznik do okólnika Nr. 12

Odpis

Biuro Prezydialne
Krajowej Rady Narodowej
L. dz. 246/Org/46.

Warszawa, 12 lutego 1946 r.

Prezydium Krajowej Rady Narodowej decyzją z dnia 25 stycznia 1946 r. ustaliło następujący skład gminnych i powiatowych komisji oświatowych Rad Narodowych.

1) Przewodniczący, którym winien być członek prezydium właściwej rady narodowej oraz

2) dwóch członków wybranych z grona tej rady,

3) poza tym, w posiedzeniach powyższej komisji biorą udział z głosem doradczym a) nauczyciel publicznej szkoły powszechnej oraz b) jeden dyrektor lub kierownik szkoły średniej ogólnokształcącej, zawodowej lub dokształcającej, delegowany przez Zarząd Gminny Z. N. P., a gdyby na terenie danej Rady Narodowej takiej szko-

ły nie było, kierownik publicznej szkoły powszechnej, delegowany przez Zarząd Ogniska Z. N. P.

II. W skład Komisji Oświatowej Rady Narodowej Powiatowej wchodzi jako członkowie:

1) Przewodniczący, którym winien być członek prezydium Powiatowej Rady Narodowej oraz

2) trzech członków wybranych z grona tej rady.

3) Poza tym w posiedzeniach powyższej komisji biorą udział z głosem doradczym:

a) inspektor szkolny lub jego zastępca,

b) jeden nauczyciel publicznej szkoły powszechnej oraz dyrektor lub kierownik szkoły średniej ogólnokształcącej, zawodowej lub dokształcającej, delegowany przez Zarząd Oddziału Z. N. P.

Bez wysłuchania osób, wymienionych w rozdz. I. pkt. 3 i II. pkt. 3, nie może zapadnąć w komisji żadna uchwała. Uchwała powzięta z pominięciem wymienionych osób lub wbrew ich opinii winna być motywowana i może być skierowana przez właściwą władzę szkolną do rozpatrzenia przez Prezydium właściwej Rady Narodowej.

Na zaproszenie przewodniczącego mogą brać nadto udział w posiedzeniach komisji z głosem doradczym, przedstawiciele prawnie uznanych wyznań, lekarze szkolni, kierownicy szkół, przewodniczący komitetów szkolnych i inne osoby pracujące w dziedzinie wychowania, oświaty i kultury.

Członkowie komisji oświatowej wymienieni w rozdz. I. pkt. 1 i 2 i II., pkt. 1 i 2 winni mieć, o ile to jest możliwe, kwalifikacje do zawodu nauczycielskiego, względnie inne z dziedziny wychowania, oświaty i kultury.

W związku z tą decyzją Prezydium Krajowej Rady Narodowej skład dotychczasowych komisji oświatowych, powoływanych na podstawie okólnika Min. Oświaty Nr. 40 winien ulec odpowiedniej modyfikacji.

Wicedyrektor Biura Prezydiального
Krajowej Rady Narodowej
Mgr. K. Biskupski

Poz. 69.

MINISTERSTWO ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ

L. III. S. 15008/45.

Warszawa, 24 września 1945 r.

OKÓLNIA Nr. 44.

Obowiązki i uprawnienia związków samorządowych w sprawach oświaty.

Do Obywateli Wojewodów.

Ze względu na straty, jakie poniosła kultura narodowa wskutek zamknięcia szkół w ciągu 5-letniego okresu okupacji hitlerowskiej oraz z uwagi na konieczność podniesienia poziomu nauki dla dziatwy wiejskiej, która dotychczas była pod tym względem upośledzona, Ministerstwo Oświaty przystąpi w roku szkolnym 1945/46 do zmobilizowania i wykorzystania wszelkich środków, które przyczynią się do podniesienia poziomu nauki najszerszych mas młodzieży szkolnej oraz dorosłych.

Akcja ta prowadzona będzie za pośrednictwem szkół w odniesieniu do młodzieży w wieku obowiązku szkolnego jak również do młodzieży t. zw. przerosłej, która wyszła już z wieku obowiązku szkolnego, a na skutek wojny nie mogła ukończyć szkoły. Ponadto przewiduje się prowadzenie na szeroką skalę akcji oświatowej wśród dorosłych. Jednym z podstawowych czynników decydujących o prowadzeniu tej akcji są warunki materialne i lokalne szkół i nauczycieli.

Ponieważ zgodnie z obowiązującymi przepisami ciężar zaopatrywania publicznych szkół powszechnych spoczywa na związkach samorządowych, koniecznym jest, aby wszystkie jednostki samorządu terytorialnego przysły z poparciem i pomocą w tej akcji szkołom i nauczycielstwu.

W związku z powyższym wzywam organa ustrojowe związków samorządowych, by w zrozumieniu tak doniosłego zagadnienia ze szczególną troskliwością przystąpiły do wykonania obowiązków, ciążących w tym względzie na związkach samorządowych.

Długo trwająca wojna spowodowała przerwę w funkcjonowaniu aparatu samorządu terytorialnego i duże w nim zmiany personalne. Ta przerwa w funkcjonowaniu działalności związków samorządowych spowodowała nadto, że ich organa w nowym swym składzie często nie zdają sobie dostatecznie sprawy z zakresu obowiązków, jakie nakładają na związki samorządowe poszczególne przepisy prawne oraz z uprawnień, przysługujących związkom samorządowym w stosunku do spraw oświatowych, a zwłaszcza szkolnictwa powszechnego i oświaty dorosłych. W tym celu Ministerstwo przypomina najważniejsze normy prawne, stanowiące o zadaniach i obowiązkach związków samorządowych w sprawach oświaty.

Na podstawie ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o budowie publicznych szkół powszechnych (Dz. U. R. P. Nr. 18, poz. 144) zmienionej ustawą z dnia 22. XII. 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 129, poz. 918) oraz rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 110, poz. 976) gmina jest obowiązana:

a) dostarczyć gruntów pod zabudowania publicznych szkół powszechnych, na boiska i ogrody szkolne;

b) wznosić nowe budynki szkolne, mieszkalne i gospodarcze lub przebudowywać odpowiednio do potrzeb budynki już istniejące;

c) zaopatrzyć szkoły w całkowite urządzenia wewnętrzne.

Jeżeli szkoła jest przeznaczona dla ludności dwu lub więcej gmin, obowiązki określone ciążą na tej gminie, na której terytorium znajduje się siedziba szkolna. Pozostałe gminy obowiązane są jednak pokryć przypadającą na nie część kosztów związanych z wykonaniem tych obowiązków. Udział w wydatkach ustalają zainteresowane gminy; w razie niedojścia do porozumienia — odpowiednie władze powiatowe; jeżeli gminy należą do różnych powiatów — wojewódzkie; je-

żeli należą do różnych województw — Minister Administracji Publicznej.

Obszar gruntu dla szkół wraz z boiskiem i ogrodem szkolnym winien wynosić dla szkół zależnie od ich stopnia organizacyjnego co najmniej 0.50 ha do co najmniej 0,85 ha.

Obszar gruntów na budowę domów mieszkalnych dla nauczycieli wraz z podwórzem winien wynosić co najmniej 500 m² na każde mieszkanie.

O ile gmina nie posiada gruntu odpowiedniego, a nie może go uzyskać drogą kupna lub zamiany, może nastąpić na wniosek kuratora okręgu szkolnego wywłaszczenie gruntów dla celów szkolnych w trybie przewidzianym przez rozporządzenie z dnia 24 września 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 776).

Plany i kosztorysy każdej przewidzianej powyższą ustawą budowy lub przebudowy wymagają obok zachowania ogólnych przepisów budowlanych zatwierdzenia kuratora okręgu szkolnego.

O przydatności istniejących budynków dla celów szkolnych i na mieszkania nauczycieli orzeka powiatowa komisja oświatowa.

W myśl art. 15 ustawy z dnia 22 grudnia 1925 r. o środkach zapewnienia równowagi budżetowej (Dz. U. R. P. Nr. 129, poz. 918) gminom mogą być udzielone na budowę publicznych szkół powszechnych i mieszkań nauczycielskich zasiłki i długoterminowe pożyczki ze Skarbu Państwa.

Na podstawie ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o zakładaniu i utrzymywaniu publicznych szkół powszechnych (Dz. U. R. P. Nr. 18, poz. 143) — zmienionej ustawą z dnia 25 listopada 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 898) oraz rozporządzeniem z dnia 3 grudnia 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 662) i rozporządzeniem z dnia 8 lipca 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr. 55, poz. 433) — obowiązek zakładania i utrzymywania publicznych szkół powszechnych ciąży na państwie i na gminie. Koszty zakładania i utrzymywania tych szkół są pokrywane przez Skarb Państwa i przez gminę. Skarb Państwa ponosi wszelkie wydatki na pomoce naukowe, materiały do nauki, biblioteki i druki szkolne, gmina — na wszelkie inne potrzeby rzeczowe szkół, a w szczególności na pomieszczenie dla szkół w myśl ustawy o budowie publicznych szkół powszechnych oraz na ich konserwację, na wewnętrzne urządzenie szkół, ubezpieczenia, na oświetlenie, na opał, na materiały piśmienne, utrzymywanie służby i porządku.

Najpilniejszym zadaniem związków samorządowych w tym względzie to wyremontowanie istniejących budynków szkolnych. Znaczny bowiem odsetek tych budynków został na skutek działań wojennych w mniejszym lub większym stopniu uszkodzony lub zdemastowany. Ministerstwo Administracji Publicznej zdaje sobie sprawę z ogromu zadań, jakie ciąży na związkach samorządowych niemal we wszystkich dziedzinach ich działalności oraz z trudności finansowych, z jakimi te związki obecnie borykać się muszą. Sprawa jednak umożliwienia kształcenia

się młodzieży szkolnej jest zagadnieniem państwowym tak doniosłym, że powinny być zmobilizowane wszelkie środki, jakie pozwolą przyspieszyć realizację tego zadania. Proszę przeto Obywateli Wojewodów o zwrócenie szczególnej uwagi na sprawę remontu budynków i pomieszczeń szkolnych jako w obecnej chwili jednej z najpilniejszych zadań związków samorządowych w dziedzinie szkolnictwa.

Na podstawie ustawy z dnia 8 sierpnia 1923 r. w przedmiocie upoważnienia zarządów gmin do czasowego zajmowania lokali szkolnych w gminie na cele powszechnego nauczania (Dz. U. R. P. Nr. 87, poz. 677) zarządy gmin mogą za zezwoleniem właściwego kuratora okręgu szkolnego zajmować na czas nie dłuższy niż 2 lata na cele powszechnego nauczania lokale wszystkich istniejących na terenie gmin szkół społecznych i prywatnych w godzinach popołudniowych lub wieczornych, o ile te lokale o tej porze nie są używane do udzielania nauki.

Wniosek w tej sprawie skierowany do właściwego kuratora okręgu szkolnego zarząd gminy składa na ręce inspektora szkolnego. Wniosek ten odpowiadać winien wymogom, które określa rozporządzenie wykonawcze Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 23. X. 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 115, poz. 919).

Na podstawie ustawy z dnia 23 lutego 1939 r. o zespoleniu samorządu szkolnego z samorządem terytorialnym (Dz. U. R. P. Nr. 16, poz. 93) utworzone być mają gminne i powiatowe komisje oświatowe. Skład i zakres ich działania ustawa ta szczegółowo określa. Ministerstwo Oświaty uważa za nieodzowne niezwłoczne powołanie do życia tych komisji.

Art. 12 tej ustawy nakłada na gminy obowiązek dochodzenia i karania wykroczeń przeciwko przepisom o obowiązku szkolnym. Zarząd gminy wydaje orzeczenia i nakazy karne w trybie określonym w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu administracyjnym (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 36), przy czym służą mu w tym zakresie uprawnienia powiatowych władz administracji ogólnej. Egzekucję grzywien, nałożonych za wykroczenia przeciwko przepisom o obowiązku szkolnym, przeprowadza zarząd gminy w trybie określonym rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu przymusowym (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 342). Wpływy z grzywien stanowią dochód budżetu gminy.

Art. 14 tej ustawy nakłada na gminy obowiązek prowadzenia wykazów dzieci podlegających obowiązkowi szkolnemu w sposób ustalony przepisami o obowiązku szkolnym.

Władze szkolne przystępują w tym roku do reorganizacji szkolnictwa powszechnego w tym sensie, żeby poprawić stopień organizacyjny szkolnictwa powszechnego, a więc szkoły o jednym lub dwóch nauczycielach będą przekształcane na wyższe zorganizowane; będą tworzone szkoły zbiorcze. W celu udostępnienia młodzieży klas

starszych nauki w klasach od V do VIII z wielu obwodów szkolnych, nie posiadających pełnej szkoły powszechnej, młodzież będzie zmuszona chodzić do szkół zbiorczych. Przy tym, gdy droga dziecka z domu do szkoły zbiorczej będzie wynosić ponad 4 klm, zajdzie potrzeba dowożenia młodzieży. Ministerstwo Administracji Publicznej zaleca przeto gminom podejmowanie akcji okresowego lub całorocznego odwożenia młodzieży do szkoły, ażeby przez umożliwienie młodzieży wiejskiej uczęszczania do szkół zbiorczych, a więc wyżej zorganizowanych, podnieść poziom oświaty powszechnej i zlikwidować krzywdę wsi.

Proszę Obywateli Wojewodów o niezwłoczne podanie powyższego okólnika do wiadomości wszystkich zainteresowanych związków samorządowych i wezwanie organów tych związków do wykonania zadań, jakie w tym względzie na samorządzie terytorialnym z mocy poszczególnych przepisów ustawowych ciąży.

Minister:

(—) Dr. Władysław Kiernik

Poz. 70.

KOMUNIKAT

w sprawie wyrównania uposażenia przy przeszerzegowaniu.

W związku z masowym przeszerzegowaniem nauczycieli i funkcjonariuszów administracji szkolnej do wyższych grup uposażenia na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24. V. 1945 r. (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 126) i wypłacaniem różnicy uposażenia pomiędzy grupą posiadaną a przyznaną — Ministerstwo Oświaty wyjaśniło co następuje:

1. Wyплаты wyrównania uposażenia wynikłego z przeszerzegowania nauczycieli (funkcj. admin. szkolnej) dokonuje w całości to Kuratorium, które dokonało przeszerzegowania, choćby uposażenie odnosiło się do okresu, w którym nauczyciel (funkcjonariusz adm. szkolnej) pracował na innym terenie.

2. O dokonaniu wypłaty różnicy uposażenia władza asygnująca zawiadamia te Kuratoria, na których terenie przeszerzegowany pracował przed przeszerzegowaniem.

(Nr. IP-8751/45 N).

Poz. 71.

KOMUNIKAT

w sprawie opłat publiczno-prawnych i korzystania ze świadczeń przez pracowników kontraktowych administracji państwowej.

Wobec nasuwających się wątpliwości w stosowaniu art. 5 ust. 5 (4) dekretu IP. K. W. N. z dnia 27 grudnia 1944 r. o tymczasowym unormowaniu stosunku służbowego i zaszerzegowaniu funkcjonariuszów państwowych (Dz. U. poz. 89) Ministerstwo Skarbu wyjaśniło, co następuje:

Powołany przepis prawny stanowi, iż pracownicy kontraktowi będą traktowani na równi ze stałymi funkcjonariuszami pod względem obciążeń i zwolnień z tytułu podatków i innych opłat

publiczno-prawnych oraz korzystania ze wszelkich świadczeń, z wyjątkiem emerytalnych.

Z przepisu tego wynika, iż dotyczy on pracowników kontraktowych administracji państwowej oraz przedsiębiorstw państwowych: Polskie Koleje Państwowe, Polska Poczta, Telegraf i Telefon oraz Monopolów Państwowych. Pracownicy ci nie opłacają od wynagrodzenia służbowego podatku dochodowego, przypadającej na nich części opłat na rzecz ubezpieczeń społecznych oraz opłat na Fundusz Pracy. Opłaty te uiszcza za nich w całości Skarb Państwa. Normy wynagrodzenia tych pracowników stosuje się w zasadzie analogicznie do norm uposażenia funkcjonariuszów państwowych, nie mają zaś do nich zastosowania normy umów o pracę pracowników umysłowych lub fizycznych ani też normy układu zbiorowego pracy.

(Nr. IP-5407/45 M).

Poz. 72.

INSTRUKCJA

z dnia 17 stycznia 1946 r. Nr. II. 117/46 o działalności powiatowych instruktorów spółdzielni uczniowskich i wychowania spółdzielczego w szkołach ogólnokształcących, zawodowych i szkolnictwie dla dorosłych.

1. Instruktor jest fachowym organem doradczym nauczycieli, którzy prowadzą spółdzielnie uczniowskie i organizują wychowanie, oparte na zasadach spółdzielczych.

2. Instruktorem może zostać nauczyciel posiadający pełne kwalifikacje do nauczania w szkołach powszechnych lub w szkołach średnich ogólnokształcących bądź zawodowych. Instruktor powinien wykazać się przygotowaniem do pracy spółdzielczej.

3. Kandydata na instruktora przedstawia inspektor szkolny po porozumieniu ze Związkiem Rewizyjnym Spółdzielni Rzeczypospolitej Polskiej i Związkiem Nauczycielstwa Polskiego, a zatwierdza i odwołuje Kurator Okręgu Szkolnego.

4. Instruktora powołuje się w zasadzie na przeciąg jednego roku szkolnego. Na czas powołania instruktor zachowuje swój etat w swej szkole macierzystej i korzysta ze zniżki godzin. Zniżka godzin, uzasadniona potrzebami, może wynosić nie więcej niż 20 godzin etatowych i powinna być ustalona na początku roku szkolnego.

5. Instruktor należy do zespołu pracowników pedagogicznych inspektoratu szkolnego i pod względem służbowym podlega inspektorowi szkolnemu.

6. Koszta podróży i diety instruktora według norm przewidzianych dla pracowników państwowych oraz inne wydatki rzeczowe, związane z działalnością instruktorską, pokrywa Związek Rewizyjny Spółdzielni R. P. Kwoty te powinny być ujęte w preliminarz budżetowy. Roczny plan pracy z podziałem na okresy i miesięczne marszrutę wyjazdów zatwierdza inspektor szkolny.

7. W okresach miesięcznych instruktor składa inspektorowi szkolnemu sprawozdanie z wykonanej pracy. Informacje dostosowane do zainteres

sować instruktor składa, Związkowi Nauczycielstwa Polskiego i Związkowi Rewizyjnemu R. P.

8. Przy instruowaniu prac związanych z prowadzeniem spółdzielni uczniowskich instruktor przestrzega przepisów zawartych w okólniku Ministerstwa Oświaty z dnia 17. I. 1946 r. (Nr. III. 116/46) w sprawie spółdzielni uczniowskich.

9. Działalność instruktora na terenie szkół musi ściśle pokrywać się z założeniami programowymi ustalonymi przez Ministerstwo Oświaty.

10. W działalności swej na terenie szkoły instruktor nie może naruszać i uszczuplać uprawnień dyrektora czy kierownika szkoły oraz rady pedagogicznej.

11. Sprawy personalne nie należą do kompetencji instruktorów.

12. Jednym z zasadniczych warunków skutecznego oddziaływania instruktora na powierzony mu dział pracy szkolnej i osiągnięcie pożądaných wyników jest przede wszystkim jego autorytet osobisty.

13. W szczególności do zakresu działania każdego z instruktorów należy:

a) zorganizowanie i prowadzenie spółdzielni uczniowskiej w swej szkole;

b) fachowa pomoc przy organizowaniu spółdzielni uczniowskich i wychowania spółdzielczego;

c) dbanie, ażeby spółdzielnie uczniowskie zapoatrwały się w przybory szkolne w odpowiednich hurtowniach spółdzielczych;

d) dbanie, ażeby hurtownie spółdzielcze należycie uwzględniały asortyment spółdzielni uczniowskich;

e) udzielanie odpowiedzi na zgłaszane zapytania ze strony nauczycieli i czynników zainteresowanych;

f) udział w zjazdach i konferencjach poświęconych sprawom spółdzielni uczniowskich i wychowania spółdzielczego;

g) organizowanie przy współudziale instytucji spółdzielczych kursów i konferencji dla nauczycieli, prowadzących spółdzielnie uczniowskie i kierujących wychowaniem spółdzielczym;

h) organizowanie przy współudziale szkół i instytucji spółdzielczych „Dnia spółdzielczości” i innych imprez o charakterze spółdzielczym;

i) inicjowanie oraz współudział przy opracowywaniu instrukcji, statutów, regulaminów itp. przepisów normatywnych dla spółdzielni uczniowskich i wychowania spółdzielczego;

j) udział w pracach związanych z oceną podrečników, książek i pomocy naukowych;

k) inicjowanie eksperymentowania nowych metod pracy w spółdzielniach uczniowskich i wychowaniu spółdzielczym;

m) zbieranie, opracowywanie i wystawianie materiałów i publikowanie prac, charakteryzujących spółdzielczość uczniowską i wychowanie spółdzielcze;

n) inicjowanie współpracy pedagogicznej i społecznej między spółdzielniami młodzieżowymi, np. Z. H. P., T. U. R., Wici, S. M. S. D., P. C. K.

Minister:

(—) Czesław Wycech

Kuratorium

Okręgu Szkolnego Krakowskiego

Nr. KN. 11356/46

Kraków, dnia 8 marca 1940 r.

Nr. 73.

OKÓLNİK NR. 14

w sprawie kształcenia czynnych niekwalifikowanych nauczycieli szkół powszechnych.

Kuratorium przesyła do wiadomości i stosowania następujące zarządzenie Ministerstwa Oświaty, podane okólnikiem Nr. 10 z dnia 11 lutego 1945 r. (II. KN-593/46). W ślad za zarządzeniem Ministra Oświaty z dnia 14 września 1945 r. (Dz. Urz. Min. Ośw. Nr. 5, poz. 207) oraz za okólnikiem Nr. 64 Min. Ośw. z dnia 18 listopada 1945 r. (Dz. U. Min. Ośw. Nr. 7, poz. 302) w sprawie kształcenia czynnych niekwalifikowanych nauczycieli szkół powszechnych, Ministerstwo Oświaty ustala następujące wytyczne pracy dla Rejonowych Komisji Kształcenia Nauczycieli niekwalifikowanych przy zakładach K. N.:

1) Roczny kurs pracy samokształceniowej nauczycieli niekwalifikowanych, kierowanej przez Rejonowe Komisje K. N., rozpoczyna się 1 kwietnia i trwa do 31 marca następnego roku z przerwą miesięczną w ciągu sierpnia.

2) Rozkład zajęć w ciągu rocznego kursu wien obejmować:

A) dla nauczycieli z cenzusem licealnym:

a) 2—3dniowy kurs o charakterze informacyjnym i wprowadzającym dla omówienia z kandydatami programu ich całorocznej pracy i przydzielenia im pierwszej partii materiału naukowego przewidzianego do samodzielnego przepracowania,

b) opracowanie przydziałów przewidzianego programem materiału naukowego z następujących przedmiotów:

Psychologii pedagogicznej,

Nauczania i wychowania w szkole,

Życia dziecka w środowisku i zagadnienia życia współczesnego,

Pedagogiki z historią wychowania,

Rysunku,

Zajęć praktycznych,

Spięwu,

Wychowania fizycznego.

c) 4-tygodniowy kurs wakacyjny zorganizowany przez Rejonowe Komisje w ciągu lipca z następującym programem:

Psychologia pedag.	20 godz.
nauczanie i wychowanie	30 „
życie dziecka w środowisku	20 „
pedagogika z historią wych.	30 „
rysunek	20 „
zajęcia praktyczne	20 „
śpiew	20 „
wychowanie fizyczne	20 „

razem . 180 godz.

Nadto codzienne ćwiczenia cielesne przed rozpoczęciem zajęć i śpiew w świetlicy.

- d) kilkudniowy kurs w czasie Świąt Bożego Narodzenia,
- e) konferencje (konsultacje) indywidualne lub zbiorowe przynajmniej raz na miesiąc w siedzibach Komisji Rejonowej celem omawiania przydziałów, udzielania rad i wskazówek, udzielania odpowiedzi na pytania słuchaczy stawiane w związku z ich pracą samokształceniową, zorganizowania pracy laboratoryjnej w pracowniach, różnego rodzaju pokazów itd.
- f) egzamin dyplomowy przy końcu rocznego kursu w miesiącu marcu.

B) Dla nauczycieli z cenzusem gimnazjalnym:

- a) 2—3-dniowy kurs o charakterze informacyjnym i wprowadzającym na początku każdego roku studium w celu — jak wyżej,
- b) opracowanie przydziałów materiału naukowego każdego z niżej podanych przedmiotów w każdym roku studium, a mianowicie:

w I roku studium:

- z fizyki i chemii — z całości materiału 3-letniego liceum pedag.,
- z matematyki — z całości mat. 3-letn. lic. pedag.,
- z psychologii — z cał. mat. 3-letn. lic. pedag.,
- z religii — z cał. mat. 3-letn. lic. pedag.,
- z rysunku — z cał. mat. 3-letn. lic. pedag.,
- z jęz. polskiego — z materiału I klasy.

w II roku studium:

- z geografii — z całości mat. 3-letn. lic. pedag.,
- z biologii — z całości mat. 3-letn. lic. pedag.,
- z życia dziecka w środowisku — z całości mat. 3-letn. lic. pedag.,
- z zajęć praktycznych — z całości mat. 3-letn. lic. pedag.,
- z jęz. polskiego — z mat. 2 klasy 3-letn. lic. pedag.,
- z nauczania i wychowania — z mat. 2 kl. 3-letn. lic. pedag.

w III roku studium:

- z języka polskiego — z mat. 3 klasy 3-letn. lic. pedag.,
- z nauczania i wychow. — z mat. 3 klasy 3-letn. lic. pedag.,
- z historii — z całości mat. 3 klasy 3-letn. lic. pedag.,
- z pedagogii i historii wychow. — z całości mat. 3 klasy 3-letn. lic. pedag.,
- ze śpiewu — z mat. 3 klasy 3-letn. lic. pedag.,
- z wychowania fizycznego — z mat. 3 klasy 3-letn. lic. pedag.

UWAGA:

Celem usunięcia zbytniego rozproszkowania zajęć oraz korzystając z tego, że mamy do czynienia z dorosłymi, zarzuca się podział na klasy na rzecz doboru grup przedmiotów na poszczególne

lata nauki. Jedynie język polski, jako przedmiot podstawowy i wymagający obszerniejszej lektury, występuje w ciągu wszystkich lat nauki. Tak samo na wszystkich latach przewiduje się ilość godzin przedmiotów pedagogicznych, których celem będzie wyjaśnienie faktów i trudności, na jakie się kandydaci w pracy swojej natknęli i uwrażliwienie ich na wypływającą z tych faktów problematykę.

- c) 4-tygodniowe kursy wakacyjne zorganizowane przez Rejonowe Komisje w miesiącu lipcu w każdym roku studium, a mianowicie:

w I roku studium:

z fizyki i chemii	40 godz.
z matematyki	40 „
z psychologii pedag.	30 „
z języka polskiego	30 „
z rysunku	40 „
razem	180 „

nadto codziennie ćwiczenia cielesne przed rozpoczęciem zajęć i śpiew w świetlicy,

w II roku studium:

z geografii	40 godz.
z biologii	40 „
z życia dziecka w środowisku	20 „
z zajęć praktycznych	40 „
z języka polskiego	20 „
z nauczania i wychow.	20 „
razem	180 godz.

ćwiczenia cielesne i śpiew — jak wyżej w I roku stud.

w III roku studium:

z języka polskiego	30 godz.
z historii	40 „
z nauczania i wychow.	30 „
z pedagogiki z historią wychow.	40 „
ze śpiewu	20 „
z wychowania fizycznego	20 „
razem	180 godz.

Niezależnie od programowych godzin śpiewu i ćwiczeń cielesnych praktyczne ćwiczenia poza programowe w zakresie tych przedmiotów jak wyżej w I roku studium.

- a) kilkudniowy kurs w czasie Świąt Bożego Narodzenia,
- e) konferencje (konsultacje) indywidualne lub grupowe raz na miesiąc w siedzibie Komisji rejonowej — w celu jak wyżej pkt. 2 A —c,
- f) egzaminy roczne w miesiącu marcu z zakresu materiału wyznaczonego na każdy rok studium według powyższego rozkładu i egzamin dojrzałości przy końcu 3-go roku studiów.

3) Nauczycieli niekwalifikowanych bez cenzusu gimnazjalnego, Rejonowe Komisje K. N. winny skierowywać na kursy korespondencyjne lub na skrócone kursy wieczorowe dla dorosłych, organizowane przez Kuratorium lub czynniki społeczne. W razie potrzeby kursy takie mogłyby być

organizowane również przy inspektoratach szkolnych. Z tego względu należy takim siłom nauczycielskim wyznaczyć tylko takie miejsca służbowe, gdzie będą mogły korzystać z wymienionych kursów wieczorowych. Rejonowe Komisje K. N. winny w czasie od 1-go i 2-go roku studiów tych kandydatów w zakresie programu gimnazjalnego zorganizować dla nich 4-tygodniowe kursy wakacyjne, syntetyzujące materiał przerobiony przez kandydatów w ciągu roku. Po uzyskaniu tą drogą wykształcenia gimnazjalnego lub też po otrzymaniu odpowiedniego zaświadczenia wydanego przez Państw. Komisję Weryfikacyjno-Kwalifikacyjną (Dz. U. Min. Ośw. 1945 r. Nr. 1, poz. 1) nauczyciele niekwalifikowani kształcą się dalej na poziomie licealnym według wytycznych podanych wyżej w pkt. 2-im.

4) Komisje rejonowe winny do dnia 1 kwietnia każdego roku przeprowadzić następujące prace przygotowawcze:

a) założyć karty indywidualne (arkusze personalne) dla przydzielonych do danej Komisji kandydatów, przewidziane w pkt. 6 okólnika Nr. 64 Min. Ośw. z dnia 18 listopada 1945 r. (Dz. Urz. Nr. 7, poz. 302),

b) przygotować przydziały miesięczne przynajmniej na okres 3 miesięcy celem dostarczenia ich słuchaczom na kursie wstępnym,

c) poczynić starania o zdobycie dla przydzielonych nauczycieli niekwalifikowanych odpowiedniej ilości skryptów wzgl. podręczników,

d) przygotować szczegółowy program naukowy i gospodarczy 2—3-dniowego kursu wstępnego,

e) ustalić formy i terminy osobistych kontaktów z kandydatami (konsultacje, konferencje indywidualne i zbiorowe ogólne zajęcia w pracowniach zakł. K. N. itp.) w porozumieniu z właściwym inspektorem szkolnym, który zarządzi zwolnienie dotyczących nauczycieli z zajęć szkolnych w ustalonych dniach.

5) Rejonowe Komisje K. N. otrzymają z Ministerstwa Oświaty za pośrednictwem Kuratorów Okręgów Szkolnych przydziały miesięczne z przedmiotów przewidzianych na dany rok studium. Przydziały te opracowane przez Centralną Komisję kształcenia niekwalifikowanych nauczycieli przy Wydziale K. N. Ministerstwa Oświaty, nie mają charakteru ściśle obowiązującego jak program nauki, należy je uważać tylko za przykład rozwinięcia programu w formie przydziałów. Wobec tego Rejonowe Komisje K. N. mają możliwość dokonywania pewnych modyfikacji tych przydziałów, polegających bądź to na odmiennym ujęciu materiału, bądź to na oparciu się na innej lekturze aniżeli tej, którą podaje Centralna Komisja. Należy jednak przy tym trzymać się ściśle ram określonych urzędowym programem nauki w 3-letnim Państwowym Liceum Pedagogicznym.

Przydziały będą nadsyłane Kuratorium przez Ministerstwo Oświaty w miarę ich wykańczania przez Centralną Komisję.

6) Udział nauczycieli niekwalifikowanych

w pracach organizowanych przez Rejonowe Komisje K. N. jest dobrowolny. Nie mniej jednak należy prowadzić jak najściślejszą ewidencję pracy każdego uczestnika przydzielonego zespołu, odnotowując szczegóły tej pracy w jego karcie indywidualnej.

7) Zaznacza się, że nauczyciele niekwalifikowani mogą nabywać kwalifikacje zawodowe własną drogą bez pomocy Rejonowych Komisji K. N. i składać egzaminy w charakterze eksternów.

8. Z uwagi na to, że scharakteryzowany powyżej sposób kształcenia nauczycieli jest czymś zupełnie nowym i dotąd jeszcze niewypróbowanym, Kuratoria Okręgów Szkolnych winny zwracać szczególniejszą uwagę na pracę Rejonowych Komisji K. N., uzgadniać ich poczynania, gromadzić obserwacje i komunikować od czasu do czasu Ministerstwu Oświaty swoje spostrzeżenia i uwagi, aby tą drogą stopniowo udoskonalic ten nowy system kształcenia nauczycieli.

Ministerstwo Oświaty prosi również o nadsyłanie wszelkich skryptów i pomocy naukowych wydawanych na terenie Okręgu Szkolnego dla użytku nauczycieli zdobywających kwalifikacje zawodowe drogą kierowanego samokształcenia.

Otrzymują:

1) Rejonowe Komisje Kształcenia Nauczycieli niekwalifikowanych w Okręgu.

2) Zarząd Okręgu Z. N. P. w Krakowie, Szewska 20.

3) Zakłady Kształcenia Nauczycieli w Okręgu.

4) Inspektoraty Szkolne w Okręgu.

p. o. Kuratora Okręgu Szkolnego
Włodzimierz Gałęcki

Poz. 74.

Kuratorium
Okręgu Szkolnego Krakowskiego
Nr. O. OF. 4643/46

Kraków, dnia 14 marca 1946 r.

OKÓLNIA NR. 15

w sprawie dokonywania zgłoszeń do Ubezpieczalni Społecznej pracowników (nauczycieli, urzędników i funkcjonariuszy niższych) pobierających uposażenia i wynagrodzenia na ciężar budżetu państwowego, administracyjnego przez Kuratorium Okręgu Szkolnego Krakowskiego.

Kuratorium Okr. Szk. zauważyło, że niektóre urzędy i Dyrekcje Szkół nie zgłaszają zatrudnionych w zakładach pracy (urzędach i szkołach), osób (nauczycieli, urzędników, woźnych i in.), do ubezpieczenia w odnośnej Ubezpieczalni Społecznej, względnie nadsyłają zgłoszenia z wielkim opóźnieniem.

Sposoby i terminy dokonywania zgłoszeń normuje art. 21 ustawy o ubezpieczeniu społecznym z dn. 28, 3, 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 396) oraz wydane z upoważnienia pow. artykułu rozporządzenie wykonawcze M. O. S., z dn. 28. 12, 1933 r. (Dz. U. R. Nr. 103, poz. 818).

Ponieważ zaś do wymogów powyższych przepisów prawnych dostosowana jest praca w Ubezpieczalniach Społecznych, każde zatem uchybienie powyższym przepisom prawnym powoduje zamęt w pracy Ub. Sp. utrudnia tę pracę i naraża U. S. na koszty organizacyjne nieprzewidziane i nieuzasadnione.

Ubezpieczalnie Społeczne odnosząc się do Kuratorium O. S. Krakowskiego w sprawie dokonywania zgłoszeń nadmieniają, że dotychczas tolerowały tego rodzaju zaniedbania li tylko z uwagi na trudny okres organizowania zakładów pracy.

Ubezpieczalnie Społeczne domagają się przy tym ścisłego przestrzegania przepisów powołanego rozporządzenia M. O. S. i nadsyłania pod ich adresem zgłoszeń w terminach tym rozporządzeniem ustalonych, to jest do dni 7-miu, jeżeli Zakład pracy znajduje się w siedzibie Ubezpieczalni lub do dni 10-ciu od dnia objęcia obowiązków w Zakładzie pracy, jeżeli ten znajduje się poza siedzibą Ubezpieczalni.

W terminach tych należy zgłaszać do Ubezpieczenia, nie tylko nowo zatrudnionych, lecz również tych pracowników, u których na skutek zmiany rodzaju zatrudnienia zmienia się zakres ubezpieczenia, lub gdy zgłoszony do Ubezpieczalni zmienia Zakład pracy.

Obliczeń i wpłat składek za ubezpieczonych dokonuje Kuratorium Okręgu Szkolnego.

Po dokonaniu zgłoszeń pracowników Ubezpieczalni Społecznej odcinki potwierdzeń zgłoszeń zatrzymują zakłady pracy u siebie — natomiast sporządzają wykaz imienny zgłoszonych pracowników, który przesyłają do Kuratorium Okręgu Szkolnego.

Otrzymują:

Wszystkie Inspektoraty Szkolne, Powiatowi Instruktorzy Oświaty rolnej, Dyrekcje szkół średnich ogólnokształcących, Zakładów Kształcenia Nauczycieli i szkół zawodowych (tj. przemysłowych, handlowych, gospodarczych i rolniczych) w Okręgu.

p. o. Kuratora Okręgu Szkolnego
Wł. Gałęcki

Poz. 75.

OKÓLNIAK Nr. 16.

o legitymacjach i uprawnieniach pracowników państwowych i ich rodzin do korzystania z ulg przy przejazdach kolejami.

Kuratorium
Okręgu Szkolnego Krakowskiego
Nr. Og. 12501/46.

Kraków, 25 marca 1946 r.

Kuratorium przesyła okólnik Nr. 13. Ministerstwa Oświaty w sprawie w nagłówku wymienionej — do wiadomości i ścisłego stosowania się.

W związku z tym Kuratorium wyjaśnia, że Inspektoraty Szkolne wnoszą zapotrzebowania na blankiety legitymacyj bezpośrednio do Państw. Zakładów Wydawnictw Szkolnych, Oddział

w Krakowie (Podwale 5) a Dyrekcje państw. szkół średnich ogólnokształcących, zawodowych i zakładów kształcenia nauczycieli wnoszą także zapotrzebowania do Kuratorium. W zapotrzebowaniu należy podać, ile przesłać blankietów o barwie niebieskiej (dla pracowników) i ile o barwie różowej (dla żon).

Imiennych spisów nadsyłać nie należy.

Wskazaną jest rzeczą, żeby po blankiety zgłaszać się osobiście, nie drogą pocztową. Cena jednego blankietu wynosi 2 zł.

W końcu Kuratorium oznajmia, że zarządzenie tut. z dnia 29. IX. 1945 r. Nr. Og. 10741/45 i z dnia 21. XII. 1945. Nr. BP. 40681/45. Dz. U. Kuratorium Okr. Szk. Krakowskiego Nr. 1—6 z 1945 r. poz. 45) tracą moc obowiązującą.

Otrzymują:

Inspektoraty Szkol., Dyrekcje Państw. szkół średn. ogólnokształc. zawodowych, rolniczych i zakładów kształcenia nauczycieli.
p. o. Kuratora Okręgu Szkolnego
Wł. Gałęcki

Rzeczpospolita Polska
Ministerstwo Oświaty
Warszawa

OKÓLNIAK Nr. 13.

z dnia 18 lutego 1946 r. (I P-2919/46).

I. Prezydium Rady Ministrów pismem z dnia 24. IX. 1945. Nr. 19-3/2, wyjaśniło, że zgodnie z instrukcją handlowo-taryfową z dnia 1. VI. 1945 r. Nr. 1, poz. 1. łącznie z postanowieniami art. 1. dekretu P. K. W. N. z dnia 27. XII 1944 r. o tymczasowym unormowaniu stosunku służbowego i zaszeregowania funkcjonariuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 16, poz. 89) — z ulg przy przejazdach kolejami korzystają:

1. Pozostający w służbie czynnej mianowani na stałe (etatowi) i do odwołania (prowizoryczni):
  - a) urzędnicy i niżsi funkcjonariusze państwowi,
  - b) profesorowie państw. szkół akademickich, docenci etatowi i pomocnicze siły naukowe tych szkół,
  - c) nauczyciele szkół państwowych i publicznych, pozostający na etacie Państwa,
2. Z ulg korzystać mogą również kontraktowi pracownicy państwowi. Uprawnienia kontraktowych pracowników państwowych do korzystania na równi z etatowymi funkcjonariuszami z ulg przy przejazdach kolejami uzależnione są od pełnienia funkcji takich samych, jak funkcjonariusze wymienieni w punkcie 1 lit. a), b) i c) oraz trwałości pełnienia czynności służbowych na zajmowanym stanowisku.

Ulg nie przysługują osobom, których stosunek umowny nie dotyczy pracy w publiczno-prawnym charakterze urzędnika lub niższego funkcjonariusza.

Ulg nie przysługują również pracownikom dniówkowym oraz przyjętym na czas określony.

Z ulg korzystać mogą w drodze wyjątku przyjęci na okres nie krótszy niż 9 miesięcy kontraktowi:

- a) nauczyciele wszystkich typów szkół państwowych i publicznych szkół powszechnych, w których nauczyciele ci są zajęci jako kontraktowi pracownicy państwowi, zobowiązani na podstawie umowy do udzielania nauki w wymiarze co najmniej 14 godzin lekcyjnych tygodniowo,
- b) zastępcy profesorów państwowych szkół akademickich, zatrudnieni na podstawie umowy w wymiarze co najmniej 7-miu godzin tygodniowo,
- c) lektorzy i prowadzący wykłady zleczone (nie wyłączając tych, którzy pełnią obowiązki z ramienia Ministerstwa Oświaty przy uczelniach zagranicznych), zatrudnieni na podstawie umowy w wymiarze co najmniej 7-miu godzin tygodniowo,
- d) adiunkci, kustosze, konstruktorzy (instruktorzy), prosektorzy, obserwatorzy i asystenci starsi państwowych szkół akademickich, zatrudnieni na podstawie umowy w wymiarze co najmniej 15 godzin tygodniowo,
- e) asystenci młodszy (demonstratorzy i elewi) oraz zastępcy asystentów państwowych szkół akademickich, zatrudnieni na podstawie umowy w wymiarze co najmniej 15 godzin tygodniowo i niezależnie od czasu, na jaki są przyjęci.

Z ulg korzystać mogą również docenci państw. szkół akademickich, którzy nie mają powierzonych zastępczych obowiązków profesorskich lub obowiązków pomocniczych sił naukowych, o ile nie są urlopowani.

3. Żony pracowników uprawnionych do ulg mają też prawo do tych ulg pod warunkiem, że nie są sądowo separowane, oraz ich dzieci do lat 14-tu w przypadku przejazdu z ojcem lub matką.

II. Osobom wymienionym w części I punkt 1 a) b) i c) oraz punkt 2 i 3, o ile nie pozostają na urlopie bezpłatnym przysługują legitymacje mianowicie:

1. pracownikom według wzoru Nr. 1 o zewnętrznej barwie niebieskiej,
2. żonom według wzoru Nr. 2 o zewnętrznej barwie różowej.

III. Legitymacje dla pracowników i ich żon wystawiają:

1. Ministerstwo Oświaty:
Pracownikom administracyjnym Ministerstwa, Kuratorom Okręgów Szkolnych, Rektorom Szkół Akademickich, Dyrektorom Szkół Wyższych Nieakademickich, Dyrektorom (Kierownikom) urzędów i instytucyj bezpośrednio podległych Ministerstwu;
2. Kuratorzy Okręgów Szkolnych:
Pracownikom administracyjnym Kuratoriów, Inspektorom Szkolnym, Dyrektorom szkół bezpośrednio podległych;

3. Inspektorzy Szkolni:
Pracownikom administracyjnym Inspektoratów Szkolnych, Kierownikom i nauczycielom szkół bezpośrednio podległych;
4. Rektorzy Szkół Akademickich:
Profesorom, Docentom, Pomocniczym siłom naukowym, Pracownikom administracyjnym;
5. Dyrektorzy Szkół Wyższych Nieakademickich:
Nauczycielom, Pracownikom administracyjnym;
6. Dyrektorzy szkół bezpośrednio podległych Kuratorium:
Nauczycielom, Pracownikom administracyjnym,
7. Dyrektorzy (Kierownicy) urzędów i instytucyj bezpośrednio podległych Ministerstwu:
Pracownikom naukowym i administracyjnym.

IV. Legitymacje wypełnia się w sposób następujący:

1. Na stronie drugiej nakleja się w sposób trwały fotografię bez nakrycia głowy na jasnym tle, następnie potwierdza się odciskiem małej okrągłej pieczęci urzędowej władzy wystawiającej (patrz część III) tak, aby część pieczęci odbiła się również na blankiecie legitymacji. Miejsce u dołu oznaczone przerywaną linią służy na podpis posiadacza legitymacji;
2. Na stronie trzeciej u góry odciska się podłużną pieczęć władzy, uprawnionej do wystawiania legitymacji i wpisuje się:
  - a) nazwisko i imię pracownika lub żony (w pierwszym przypadku),
  - b) imię męża o ile chodzi o legitymację dla żony,
  - c) stanowisko i miejsce służbowe pracownika lub męża według brzmienia dekretu nominacyjnego lub umowy,
  - d) imiona i daty urodzenia dzieci w wieku do lat 14,
  - e) miejsce i datę wystawienia,
  - f) podpis i stanowisko władzy wystawiającej wraz z odciskiem okrągłej małej pieczęci urzędowej tejże władzy.
3. Strona czwarta jest przeznaczona na pięciokrotne przedłużanie terminu ważności legitymacji.

V. Blankiety legitymacyj są drukami ścisłego zarachowania. Władze i urzędy wystawiające legitymacje prowadzą ewidencję nabytych blankietów i wydanych legitymacyj według załączonych wzorów Nr. 3, 4 i 5.

Osoby otrzymujące legitymacje wnoszą opłatę w wysokości ceny blankietu legitymacji.

VI. W razie zagubienia legitymacji, bądź jej utraty w jakikolwiek inny sposób, zainteresowany pracownik względnie jego żona obowiązani są zawiadomić o tym niezwłocznie władzę, która legitymację wystawiła, podając datę i okoliczności utraty.

O utracie (zagubieniu, kradzieży) legitymacji przez pracownika lub jego żonę umieszcza odpowiednia władza na koszt pracownika ogłoszenie według wzoru Nr. 6 w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Oświaty, unieważniając tę legitymację, a następnie wystawia nową legitymację z napisem „duplikat”.

VIII. Równocześnie traci moc obowiązującą okólnik Nr. 97, z dnia 5. XI. 1937 r. (Dz. Urz. Min. WR. i OP. Nr. 14, poz. 422) oraz okólnik Nr. 25 z dnia 28 maja 1945 r. (Dz. Urz. Min. Oświaty Nr. 1, poz. 43).

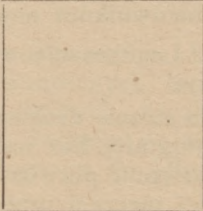
Minister
C. Wycech

Wzór Nr 6.

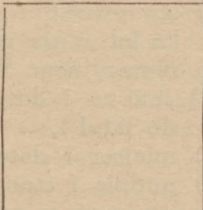
Wzór ogłoszenia o utracie legitymacji.

Unieważnia się ..... legitymację Nr ..... z dnia ..... 194 ..
(skradzioną — zgubioną)
wystawioną przez ..... na nazwisko .....
(pełna nazwa władzy wystawiającej) (nazwisko i imię w 1-szym przyp. oraz stanów, służb)

Wzór Nr I legitymacji dla pracownika.

Str. 1	Str. 2	Str. 3	Str. 4
Rzeczpospolita Polska (Godło Państwowe) (kolor niebieski)	 ..... Uprawnia do przejazdów państwowymi środkami komunikacyjnymi według ulg taryfowych dla urzędników państwowych.	LEGITYMACJA Nr ..... Ob. ...., dn. .... 194 .. r.	Ważna do dn. .... 19 .. r. Ważna do dn. .... 19 .. r. Ważna do dn. .... 19 .. r. Ważna do dn. .... 19 .. r. Ważna do dn. .... 19 .. r.

Wzór Nr 2 legitymacji dla żony

Str. 1	Str. 2	Str. 3	Str. 4
Rzeczpospolita Polska (Godło Państwowe) LEGITYMACJA Nr ..... (kolor różowy)	 ..... Uprawnia do przejazdów państwowymi środkami komunikacyjnymi według ulg taryfowych dla urzędników państwowych.	Ob. .... żona ...., dn. .... 194 .. r.	Ważna do dn. .... 19 .. r. Ważna do dn. .... 19 .. r. Ważna do dn. .... 19 .. r. Ważna do dn. .... 19 .. r. Ważna do dn. .... 19 .. r.

A. Pracownicy.

Wzór Nr 3.

Nr leg.	Nazwisko i imię pracownika	Stanowisko i miejsce służbowe	Data wyst. leg.	Data przedl. ważności na rok					Pokwitow.
				194...	194...	194...	194...	194...	
46	A . . . . ski Jerzy	naucz. p. szk. powsz. w Łowiczu	3. IV. 1946	18. XI. 194...					
47									

Tytuł na okładce: Ewidencja wydanych legitymacji uprawniających do korzystania z ulg przy przejazdach kolejami.

B. Żony.

Nr legit.	Nazwisko i imię żony	Imię męża	Stanowisko i miejsce służbowe męża	Data wyst. leg.	Data przedl. ważności na rok					Pokwitow.
					194...	194...	194...	194...	194...	
12	A . . . . . ska Irena	Jerzy	naucz. p. s. p. w Łowiczu	19. V. 1946	194...					
13										
14										

Skorowidz alfabetyczny

Wzór Nr 4

wydanych legitymacyj uprawniających do korzystania z ulg przy przejazdach kolejami

Nazwisko i imię	Numer legitymacji		A
	pracownika	żony	
A . . . . . Jerzy	46		B
A . . . . . Irena		12	C

Ewidencja

Wzór Nr 5.

przychodu i rozchodu blankietów legitymacyjnych.

L. p.	Data	Nr pisma lub legitym.	T r e ś ć	Blankiety legitymacyj			
				pracowników		żon	
				+	-	+	-
1	3. II. 1946	126	z P. Z. W. S.	100		50	
2	3. III. 1946		wydano zbiorowo		26		17
3	3. IV. 1946	46	A . . . . . Jerzy		1		
4	18. IV. 1946	12	A . . . . . Irena				1
R a z e m				100	27	50	18
mniej rozchody				27		18	
Stan na 1. V. 1946 r.				73		32	

Książkę należy zamykać przynajmniej raz na kwartał. — Znak plus oznacza przychód, znak minus oznacza rozchód.

Poz. 76.

Kuratorium
Okręgu Szkolnego Krakowskiego
Nr. Og. 13476/46.

Kraków, 21 marca 1946 r.

OKÓLNIK Nr. 17

w sprawie ściągania opłat po 300 zł. od uczniów szkół średnich ogólnokształcących, zawodowych i zakładów kształcenia nauczycieli.

Kuratorium podaje do wiadomości, co następuje:

W związku z rozporządzeniem Kierownika Re-sortu Oświaty z dnia 24. XI. 1944 r. L. I. 0-2019/44 (Dz. Urz. Kur. O. S. Krak. Nr. 1—6 z 1945 r., poz. 13) w sprawie bezpłatności nauki, Ministerstwo Oświaty oświadczyło, że pozycja tego rozporządzenia o ściąganiu opłat w wysokości 300 zł od uczniów, wykazujących ujemne postępy w nauce, zostanie cofnięta.

Wobec powyższego Kuratorium zarządza, ażeby wstrzymać natychmiast w szkołach pobieranie wyżej wymienionych opłat.

Oplaty zaś, które już wpłynęły, ale nie zostały

jeszcze wpłacone do Kas Skarbowych, zechcą Dyrekcje w porozumieniu z Radami Pedagogicznymi zakładów rozdzielić w charakterze stypendiów pomiędzy najzdolniejszych, a potrzebujących pomocy uczniów, czy uczennice.

Sprawozdanie z podziału kwot i rozdziału stypendiów przesyła Dyrekcje do Kuratorium.

Otrzymują:

Dyrekcje Państwowych Gimnazjów i Liceów Ogólnokształcących zawod. i zakładów kształcenia nauczycieli w Okręgu.

p. o. Kuratora Okręgu Szkolnego
Wł. Gałęcki

Jednocześnie Kuratorium podaje do wiadomości okólnik Ministerstwa Oświaty z dn. 20. III. 1946 w wyżej wymienionej sprawie, otrzymany już po wydaniu okólnika Kuratorium Nr. 17 z dn. 21. III. 1946.

Odpis.

Ministerstwo Oświaty
Rzeczpospolita Polska
Warszawa

OKÓLNIK Nr. 17.

z dnia 20 marca 1946 r. (III. Sr. 732/46)
w sprawie czasowego zawieszenia opłat 300 zł.
za ujemne postępy w nauce.

Dotychczasowa praktyka szkolna wykazała, że tak wskutek długoletniej przerwy w nauce, spowodowanej wojną, jak i niesprzyjającymi zeszto normalnej nauce warunkami powojennymi młodzież, uczęszczająca do szkół, wykazuje bardzo nierówny poziom przygotowania i bardzo nierówne postępy, co Radom Pedagogicznym szkół utrudnia przyjęcie mniej więcej jednolitych kryteriów przy stosowaniu przepisów rozporządzenia kierownika Resortu Oświaty z dnia 24. XI. 1944 r. Nr. I. O. 2019/44 w sprawie bezpłatności nauki w państwowych szkołach średnich, zawodowych i zakładach kształcenia nauczycieli (Dz. Urz. Res. Ośw. Nr. 1—4/1944 poz. 3). Wobec tego do czasu wyrównania poziomu naukowego poszczególnych szkół zawieszam na bieżący rok szkolny 1946/47 stosowanie punktów 2, 3, 4 i 5 cytowanego rozporządzenia kierownika Resortu Oświaty.

Za Ministra:
Podsekretarz Stanu
Br. Biedowicz

Otrzymują:

Kuratoria Okręgów Szkolnych.

Poz. 77.

Kuratorium
Okręgu Szkolnego Krakowskiego
w Krakowie

OKÓLNIK Nr. 18.

Uregulowanie sprawy wypłaty wynagrodzeń
za stołówkę i za godziny nadliczbowe.

W związku z koniecznością uregulowania sprawy wypłacania w szkolnictwie powszechnym dodatków na wyżywienie i na wypłatę wynagrodzeń

za godziny nadliczbowe, zarządzam z mocą obowiązującą od dnia 1. IV. 1946 r. co następuje:

1. Asygnowanie dodatków na wyżywienie będzie dokonywane na podstawie sporządzonych każdorazowo przez Inspektoraty Szkolne imiennych list płac.

Listy te winny być sporządzone tak jak listy na uposażenia, tj. według rejonów płatniczych, w których kolejno będą uszeregowane obsady osobowe poszczególnych płatniczych szkół, ujętych w dwa zestawienia list płatniczych.

Listy na wypłatę dodatków na wyżywienie należy sporządzić na zeszytych składkach papieru koncepcyjnego, porubrykowanego sposobem paginowym, przy czym każda strona (pagina) winna zawierać następujące rubryki:

1) liczba porz. wpisu do listy rejonowej, 2) nazwa szkoły, 3) nazwisko i imię, 4) należność oraz 5) pokwitowanie z odbioru należności.

Wszystkie rubryki za wyjątkiem „pokwitowania z odbioru należności” winny być wypełnione przez Inspektoraty Szkolne. W rubryce należność wpisać po 20 zł dla jednej osoby dziennie.

Rubryki należności list rejonowych mają być zesumowane, a ogólna suma należności wyprowadzona w obu zestawieniach list rejonowych.

Na zestawieniu list płatniczych winna być umieszczona i podpisana przez Inspektora Szkolnego klauzula: „Stwierdzam, że wymienionym wewnątrz nauczycielom publ. szkół powsz. przysługuje obliczony dodatek na wyżywienie za miesiąc ..... 1946 r.”

Tak sporządzone listy na każdy miesiąc winny być nadesłane do Kuratorium najdalej do dnia 15 na miesiąc następny.

Inspektorat Szkolny po otrzymaniu list i zrealizowaniu dołączonego talonu przeprowadza rozpłatę należności przez:

- a) bezpośrednią wypłatę obliczonych należności na rzecz Zarządów stołówek nauczycielskich,
- b) wypłatę za pośrednictwem płatników należności w miejsce suchego prowiantu tym nauczycielom, którzy ze stołówek nie korzystają.

Jako pokwitowania dokonanej wypłaty mają być dołączone do list płacy:

- a) Kwity zarządów stołówek, poparte spisami nauczycieli partycypujących w kwocie objętej danym pokwitowaniem. Kwity te winny być nadto zaopatrzone przez Inspektorat Szkolny kolejną numeracją, przy czym w listach płatniczych w kolumnie „pokwitowanie” należy odnotować numer właściwego kwitu.

Osoby podejmujące gotówkę kwitują jej odbiór w kolumnie „pokwitowanie”.

Niedopuszczalne jest dokonywanie w listach zmian wpływających na zmianę ogólnej sumy objętej listą płacy i asygnowanej przez Kuratorium. Natomiast dopuszczalne są zmiany osób objętych listą płacy w wypadku stwierdzenia, że objęte listą należności nie powinny być im wypłacone. Fakt wprowadzenia innych osób na ich miejsce

winien być w takim razie odpowiednio omówiony w zamknięciu list rejonowych.

W zamknięciu list rejonowych winna być przy tym umieszczona odpowiednia wzmianka o następującej treści „Stwierdzam prawdziwość przeprowadzonej wypłaty, dokonanie kontroli kwitów i podpisów oraz przeprowadzenie koniecznych przy wypłacie zmian, a to (np.): „w liście rejonu II pod liczbą porządkową 4 skreślono Jan Winnicki — wpisano Stanisław Zajac w liście rejonu IV i t. d.”.

Zmianami nie można jednakowoż obejmować pokrycia należności zaległych za miesiące inne od miesiąca, którego dotyczą listy płatnicze. Ewentualne zaległości będą mogły być pokryte tylko na zasadzie odrębnych list specjalnych, obejmujących tylko należności zaległe, wyraźnie określone co do wysokości zobowiązania, jak i miesięcy, na które przypadają.

Nie wypłacone kwoty podlegają natychmiastowemu zwrotowi na wznowienie kredytu w zastosowaniu przepisów rachunkowo-kasowych dla Władz i Urzędów Państwowych (okólnik K. O. S. K. Nr. O. OR. 3112/46 z 12. I. 1946).

Zwrot list płać następuje w terminie miesięcznym od daty zrealizowania talonu. Obroty tymi funduszami winny być przeprowadzone przez stracę kasową.

Otrzymują:

Inspektoraty Szkolne w Okręgu

p. o. Kuratora Okręgu Szkolnego
(—) Wł. Gałeczki

Poz. 78.

Kuratorium
Okręgu Szkolnego Krakowskiego
Nr. Og. 17292/46

Kraków, dnia 25 kwietnia 1946

OKÓLNIK NR. 19

w sprawie udziału młodzieży szkolnej w obchodach i uroczystościach.

Kuratorium podaje do wiadomości i stosowania się odpis zarządzenia Ministerstwa Oświaty z dn. 14. III. 1946 w sprawie w nagłówku wymienionej.

Jednocześnie Kuratorium oznajmia, że Dyrekcje (kierownictwa) szkół mogą delegować na niektóre obchody pozaszkolne tylko zastępy złożone z 20—30 uczniów (uczennic), po kilku przedstawicieli z każdej klasy. W obchodach ulicznych zasadniczo powinna brać udział tylko młodzież zdrowa i należycie ubrana. Młodzież szkół powszechnych (klas starszych) bierze udział w obchodach jedynie w wypadkach wyjątkowych i to w porze wiosennej, jesiennej lub letniej, kiedy jest ciepło. Udział młodzieży w uroczystościach należy w myśl okólnika Ministerstwa ograniczyć, natomiast zatroszczyć się o ich istotny, wychowawczy wpływ.

p. o. Kuratora Okręgu Szkolnego
(—) Wł. Gałeczki

Otrzymują:

Inspektoraty Szkolne, Dyrekcje państw. i prywatnych szkół średnich ogólnokształcących, zawodowych i zakładów kształcenia nauczycieli w Okręgu.

Odpis

Warszawa, dnia 14 marca 1946 r.

Rzeczpospolita Polska

Ministerstwo Oświaty

Nr. III. Sr-1996/46

Obserwacja dzisiejszego życia szkolnego wykazuje, że systematyczność zajęć szkolnych i normalna, codzienna praca szkół i przedszkoli cierpi na częstym odrywaniu młodzieży od jej zwykłych czynności celem wzięcia udziału w różnego rodzaju obchodach, uroczystościach lub tp. bardzo często — bez istotnej potrzeby, a jedynie tylko — celem uświetnienia danej uroczystości.

Branie udziału przez młodzież w niektórych obchodach i uroczystościach może mieć duże znaczenie dla jej podniesienia naukowego i wychowawczego, o ile te imprezy stoją na odpowiednim poziomie; nie mniej jednakże, gdy tych obchodów jest zbyt dużo, nie przedstawiają one istotnej wartości dla młodzieży, gdyż zabierają jej czas, który powinna zużyć na naukę oraz narażają dzieci i młodzież na zbyt wielkie zmęczenie, co przy dzisiejszym złym stanie zdrowia i rozwoju dzieci przynosi im jawną szkodę. Sprawa ta jest szczególnie ważna dzisiaj, gdy młodzież w różnych klasach ma poważne braki naukowe.

Wobec tego zarządzam, co następuje:

1) Upoważniam Kuratorów Okręgów Szkolnych i Inspektorów Szk. do wydawania zezwoleń na branie przez młodzież szkolną i dzieci przedszkoli udziału w publicznych wystąpieniach.

2) W każdym wypadku wydania zezwolenia, należy brać pod uwagę celowość wzięcia przez młodzież i dzieci udziału w danej uroczystości, jej poziom oraz wartość wychowawczą danej imprezy.

3) Liczbę takich zezwoleń należy ograniczyć do kilku w roku i to do uroczystości najważniejszych.

Zechce Kuratorium zawiadomić o powyższym podległe sobie urzędy i zakłady szkolne.

Minister
(—) Wycech

Otrzymują:

Kuratoria Okręgów Szkolnych

Poz. 79.

Kuratorium
Okręgu Szkolnego Krakowskiego
Nr. Og. 18672/46

Kraków, dnia 19 kwietnia 1946

OKÓLNIK NR. 20

współpraca szkół z oddziałami wojskowymi.

Kuratorium przesyła odpis pisma Ministerstwa Oświaty w sprawie w nagłówku wymienionej do wiadomości i stosowania się.

p. o. Kuratora Okręgu Szkolnego
Wł. Gałeczki

Otrzymują:

Inspektoraty Szkolne, Dyrekcje państw.
i pryw. szkół średn. ogólnokształc., zawodo-
wych i zakładów kształcenia nauczycieli
w Okręgu.

Odpis

Rzeczpospolita Polska
Ministerstwo Oświaty
Nr. Sr-1076/46

Warszawa, dnia 30 marca 1946

W celu wykorzystania możliwości, jakimi w obecnej chwili dysponuje Wojsko Polskie oraz w zrozumieniu olbrzymich wartości wychowawczych wynikających z wielkiego wkładu, jaki Wojsko Polskie wniosło w wspólne dzieło łamania naporu germańskiego i ostatecznego zdruzgotania niemieckiej potęgi, Ministerstwo poleca szkołom nawiązanie możliwie ścisłego kontaktu z lokalnymi jednostkami wojskowymi.

Wszędzie tam, gdzie istnieją odpowiednie możliwości, szkoły winny zmierzać do objęcia wzajemnych patronatów szkoły nad stacjonującą stale w danej miejscowości jednostką wojskową oraz jednostki wojskowej nad szkołą.

Współpraca winna prowadzić do realnych korzyści zarówno w dziedzinie materialnej jak i wychowawczej.

Jednostki wojskowe otrzymały od swych władz polecenie (Wytyczne Szefa Głównego Zarz. Pol. Wych. W. P. Nr. 43) udzielać szkołom w ramach patronatów wszelkiej pomocy, jaką umożliwiają środki techniczne, którymi oddziały wojskowe dysponują, a w szczególności brać udział:

- a) w urządzaniu szkoły (remontach) zaopatrywaniu jej w opał, pomoce szk., w udzielaniu potrzebnych środków transportowych, warsztatów, fachowców (np. saperów, elektro-techników, malarzy itp.),
- b) w urządzaniu świetlicy, boiska sportowego, w udostępnieniu materiałów historycznych, geograficznych, map, filmów, zdjęć, lektury oraz fachowej porady,
- c) w urządzaniu imprez szkolnych wewnętrznych (udział orkiestry wojskowej, chóru, występy wojskowych zespołów artystycznych itp.) oraz w organizowaniu imprez zewnętrznych o charakterze ogólnym.

Szkoły ze swej strony winny pomóc jednostkom wojskowym w organizowaniu opieki nad rodzinami wojskowymi, szpitalami, roztoczyć opiekę nad świetlicami żołnierskimi i bibliotekami.

Zakłady K. N. w miarę możliwości mogą przejąć na siebie akcję pedagogiczną i oświatową wśród żołnierzy, odpowiednie imprezy szkolne mogą być powtarzane w oddziałach i szpitalach wojskowych itp.

W ramach planowych akcji wychowawczych i ideowych należy przewidzieć możliwości włączenia czynników technicznych i ludzkich znajdujących się w dyspozycji wojska.

W okresach organizowania rocznic i obchodów oraz w czasie przerabiania odpowiednich partii programu należy dla wytworzenia żywego kontaktu przewidzieć w czasie pozalekcyjnym udział

przedstawicieli wojska — możliwie uczestników walk i zdarzeń związanych z opracowanym tematem i pokazów. Każda tego rodzaju akcja winna być dokładnie opracowana i uzgodniona przez odpowiedzialne czynniki szk. (Kuratoria, Inspektoraty, Dyrekcje, Kierownictwa) z odpowiednią władzą wojskową oraz starannie zorganizowana.

Dyrektor Departamentu
W. Schayer

Kuratorium
Okręgu Szkolnego Krakowskiego
w Krakowie

Nr. Og-19690/46

Kraków, dnia 26 kwietnia 1946 r.

W sprawie powołania do życia szkolnych Kół T-wa Przyjaciół Żołnierza.

Nawiązując do okólnika tut. Nr. 20 z dnia 19 kwietnia br. w sprawie współpracy szkół z oddziałami wojskowymi i w związku z odezwą Pełnomocnika Głównego Zarządu Towarzystwa Przyjaciół Żołnierza na Województwo Krakowskie, Kuratorium wzywa Dyrekcje i Kierownictwa wszelkiego rodzaju szkół, podległych tut. Kuratorium, do powołania do życia Szkolnych Kół Towarzystwa Przyjaciół Żołnierza i to tak, żeby w dniu Narodowego Święta Zwycięstwa i Wolności (9 maja br.) Dz. U. R. P. Kuratorium Okr. Szk. Krak. Nr. 1—6 z 1945 r., poz. 6) Szkolne Koła T. P. Ż. rozpoczęły już swą działalność i w ten sposób dzień ten uczciły.

Zdemobilizowani żołnierze i inwalidzi znajdują się w nader ciężkim położeniu. Państwo wy-czerpane i zrujnowane wojną nie jest w stanie zaopiekować się nimi w dostatecznej mierze i w tym celu powołane zostało do życia w całym kraju Towarzystwo Przyjaciół Żołnierza, które rozpoczęło już pracę. Ażeby Towarzystwo mogło należycie wywiązać się z powierzonych sobie zadań, musi mieć odpowiednie fundusze, które zdobywa się drogą kwest ulicznych, urządzania imprez itp.

Szkolne Koła Towarzystwa Przyjaciół Żołnierza powinny rozpocząć pracę w myśl wytycznych, wyszczególnionych w piśmie Ministerstwa Oświaty, przesłanym przy okólniku tut. Nr. 20 z 19. IV. 1945 r., a w szczególności: wszyscy uczniowie składać powinni co miesiąc bodaj groszowe kwoty na rzecz T. P. Ż. Zebrane pieniądze przesyła się w końcu każdego miesiąca Zarządowi Okręgowemu Towarzystwa Przyjaciół Żołnierza w Krakowie, ul. Basztowa 15 m. 12 (Tel. Nr. 572-20).

O powstaniu Szkolnych Kół T. P. Ż. szkoły powszechne powiadomią odpowiednie Inspektoraty Szkolne, a szkoły średnie wszelkiego typu bezpośrednio Kuratorium Okręgu Szkolnego Krak. na ręce ob. A. Lipińskiego, radcy Kuratorium,

p. o. Kuratora Okręgu Szkolnego:
Wł. Galecki

Otrzymują:

Inspektoraty Szkolne, Dyrekcje Państw.
i pryw. szkół średnich ogólnokształc., za-
wodowych, rolniczych i zakładów kształ-
cenia nauczycieli w Okręgu.

Poz. 80.

Kuratorium
Okręgu Szkolnego Krakowskiego
w Krakowie

**W sprawie realizacji P. W. w kl. IV gimn. oraz
I i II liceum w szkołach średnich.**

W związku z okólnikiem Ministerstwa Oświaty Nr. 58 z dnia 11. X. 1945 r. Nr. II. W. 1758/45 w sprawie realizacji P. W. (Dz. Urz. Kuratorium O. S. Krak. Nr. 1 z r. 1946 poz 18) Kuratorium podkreśla następujące obowiązujące zasady, będące podstawą harmonijnej współpracy czynnika szkolnego i czynnika wojskowego w zakresie P. W. na terenie szkoły:

1. Organizowanie i prowadzenie hufców szkolnych P. W. należy do czynników szkolnych (dyrektor, dyrektorka, komendant(ka), a w szczególności: dyrektor(ka):

a) wybiera w porozumieniu z R. K. U. kandydata na komendanta(tkę) hufca spośród członków grona naucz., przedstawia do zatwierdzenia Kuratorowi Okręgu Szkolnego, po uzgodnieniu z władzami wojskowymi,

b) ustala na wniosek komendanta(tki) ilość oddziałów do prowadzenia nauki P. W.,

c) zatwierdza plan realizacji programu P. W. i czuwa nad jego uzgodnieniem z tokiem nauki innych przedmiotów, mających szczególniejsze znaczenie dla przygotowania młodzieży do obrony Kraju,

d) wizytuje hufiec i bada wyniki jego pracy,

e) zaopatruje hufiec w potrzebne pomoce szkolne,

f) zaprasza komendanta R. K. U. lub jego zastępcę na posiedzenia rady pedagogicznej, na których są omawiane sprawy hufca szkolnego.

Komendant (tka):

a) układa szczegółowy program nauki P. W., uzgadniając go na każdy okres nauki szkolnej z władzami P. W. i przedstawiając do zatwierdzenia dyrektorowi szkoły: (okresy nauki: I: 1. IX—15. XI, II: 16. XI—31. I. III: 1. II—15. IV. III: 16. 4—30. VI,

b) wykonywuje program nauki P. W., prowadząc bezpośrednio w hufcach męskich przy pomocy przydzielonych instruktorów zajęcia p. w.,

c) jest odpowiedzialny za sprzęt oddany do dyspozycji hufca,

d) nadzoruje skrupulatne prowadzenie przez funkcyjnych powierzonych im obowiązków,

e) prowadzi dziennik zajęć hufca,

f) ocenia uczniów (uczenice).

2. Opieka fachowa należy do czynników wojskowych (R. K. U.) a w szczególności:

a) uzgadnianie z dyrektorami kandydatów na komendantów(tki) hufców szkolnych,

b) uzgadnianie z komendantami(tkami) hufców programów na każdy okres nauki szkolnej,

c) ustalenie w porozumieniu z komendantami hufców wspólnych terminów ćwiczeń hufców,

d) udostępnienie hufcom terenów ćwiczeń,

e) dostarczanie hufcom potrzebnego sprzętu do szkolenia,

f) dostarczanie hufcom pomocników instruktorów,

g) przeprowadzanie odpraw komendantów (tek) po porozumieniu z władzami szkolnymi,

h) przeprowadzanie wizytacji hufców po porozumieniu w granicach możliwości z dyrekcjami szkół.

3. Normy godzinowe dla poszczególnych typów szkół określa dokładnie okólnik Kuratorium z dnia 27. IX. 1945 r. Nr. 26800/45.

4. Przysposobienie wojskowe, jako obowiązkowy przedmiot nauki szkolnej wiąże się ściśle z całokształtem nauczania i wychowania w szkole, wszelkie zatem prace hufców szkolnych muszą harmonizować z normalnym tokiem życia szkoły.

5. Ze względu na bardzo ciężkie warunki w jakich w ogólności w okresie powojennym szkoła pracuje, zaleca się jak najściślejszą współpracę czynnika szkolnego i wojskowego w zakresie P. W.

Otrzymują:

Dyrekcje państwowych i prywatnych szkół średnich ogólnokształcących, zawodowych, kształcenia nauczycieli, szkół rolniczych i szkół dokształcających zawodowych w Okręgu.

Do wiadomości:

D. O. W. Kraków, Rejonowe Komendy
Uzupełnień: Kraków—Miasto, Kraków
Powiat, Tarnów, Nowy Sącz, Nowy Targ,
Wadowice, Żywiec, Miechów.

p. o. Kuratora Okręgu Szkolnego:
Wł. Gałęcki

Poz. 81.

W sprawie pokoi służbowych.

Kuratorium
Okręgu Szkolnego Krakowskiego
Nr. Og. 9717/46

Kraków, dnia 23 marca 1946 r.

I. W celu umożliwienia delegowanym przez Ministerstwo i Kuratorium wizytatorom i urzędnikom korzystania w czasie podróży służbowych z pokoi służbowych, Kuratorium poleca Inspektorom Szkolnym i Dyrektorom państwowych szkół średnich ogólnokształcących i zawodowych zorganizowanie przy Inspektoratach Szkolnych i przy szkołach 1—2 łóżkowych pokoi służbowych i donieść Kuratorium o wykonaniu niniejszego zarządzenia.

W miejscowościach, gdzie jest kilka szkół średnich Dyrekcje szkół — po wspólnym porozumieniu — zorganizują jeden 2-osobowy pokój służbowy. W wypadkach wyjątkowych mogą Inspektoraty i Dyrekcje Szkół zwracać się do Kuratorium o przyznanie zasiłku na zorganizowanie pokoju służbowego. Wskazana jest jednak rzeczą, żeby pokoje służbowe były organizowane we własnym zakresie, bez pomocy Kuratorium.

Korzystający z pokoi służbowych winni płacić 10% swoich diet zarządzającemu pokojem na pokrycie wydatków związanych z utrzymaniem te-

go pokoju. Należy również zaprowadzić książkę, w której należy zapisywać dochody i rozchody z tego pokoju.

Otrzymują:

Inspektoraty Szkolne, Dyrekcje państw. i pryw. szkół średnich ogólnokszt. zawodowych i zakładów kształt. naucz.

Poz. 82.

W sprawie Premiowej Pożyczki Odbudowy Kraju 1946 r.

Kuratorium

Okręgu Szkolnego Krakowskiego
Nr. Og. 13762/46

Kraków, dnia 2. 4. 1946 r.

Kuratorium przesyła odpis pisma Ministerstwa Oświaty w sprawie Premiowej Pożyczki Odbudowy Kraju 1946 r. — do wiadomości i jak najżyźliwszego ustosunkowania się do zaleceń w piśmie zawartych.

Otrzymują:

Inspektoraty Szkolne, Dyrekcje państwowych i prywatnych szkół średnich ogólnokształcących, zawodowych, rolniczych i zakładów kształcenia nauczycieli w Okręgu.

Za p. o. Kuratora Okręgu Szkolnego
Mgr. Lassowski
Naczelnik Wydziału

Rzeczpospolita Polska
Ministerstwo Oświaty
Nr. 1-0-3158/46

Warszawa, dnia 5 marca 1946 r.

Odpis

Dekret z dnia 21 grudnia 1945 r. o upoważnieniu Ministra Skarbu do wypuszczenia Premiowej Pożyczki Odbudowy Kraju 1946 r. wszedł w życie z dniem ogłoszenia. Dz. U. R. P. Nr. 2, z dnia 28-go stycznia 1946 r.

Zarówno ze względów gospodarczych, jak i politycznych rozpisana pożyczka wysuwa się na czoło wszelkich aktualnych zagadnień i musi być uwieńczona pełnym sukcesem.

Cel ten może być osiągnięty jedynie przy maksymalnym i harmonijnym wysiłku całego aparatu administracyjnego, przy jednoczesnym poparciu ze strony ogółu społeczeństwa.

W związku z tym polecam wszystkim pracownikom podległym Ministerstwu Oświaty urzędów, zakładów i instytucji, poczynawszy od najwyższych stanowisk poprzez kierowników, referentów, maszynistki, kancelistów, rachmistrzów i księgowych, szoferów, woźnych i gońców — każdy, stykając się ze sprawami związanymi z Pożyczką Odbudowy Kraju, powinien dołożyć wszelkich starań, pomysłowości i inicjatywy, by zostały one załatwiane jak najszybciej i jak najlepiej, nie bacząc przy tym ani na godziny urzędowe, ani też na dni wolne od zajęć.

Pracownicy oświatowi będący członkami organizacji politycznych, społecznych i zawodowych,

powinni na terenie swej pracy społecznej rozwinąć szczególnie aktywną działalność na rzecz pożyczki.

Oczekuję, że ogół pracowników oświatowych przyczyni się w ten sposób do wielkiego dzieła Odbudowy Kraju, stanowiącego naczelne zadanie dzisiejszego pokolenia Polaków.

Komisariat Generalny Premiowej Pożyczki Odbudowy Kraju, mieści się w Warszawie — Praga, ul. Wileńska Nr. 2/4 pok. 318, tel. Praga 316.

Podsekretarz Stanu
Br. Biedowicz

Otrzymują:

Kuratoria Okr. Szk., Państw. Szk. Akadem. i Wyższe, Muzeum Zoologiczne, Biblioteka Narodowa, Śląska Bibl. Publ., Archiwa Państw., Delegat do Spraw Ochrony Przyrody, Delegat do spraw młodzieży szkół wyższych, P. Z. W. S.

Poz. 83

w sprawie organizacji Kursów Pedagogicznych.

Podając do wiadomości załączony okólnik Nr. 15 Ministerstwa Oświaty z dnia 14. III. 1946 r. Kuratorium zarządza:

1. Przeprowadzenie akcji propagandowej wśród najszerzych sfer społeczeństwa celem zjednania odpowiedniej liczby kandydatów.

2. Dokonanie rejestracji kandydatów na Kursy Pedagogiczne:

- a) dla kandydatów w wieku 18—30 lat z cenzusem licealnym na kurs 3 mies.;
- b) dla kandydatów w wieku 18—30 lat z cenzusem gimnazjum ogólnokształcącego lub równorzędnym na kurs 6 mies.

3. Zorientowanie się w możliwościach uzyskania lokalu na kurs i ewentualnie internatu, względnie pomieszczenia w istniejących internatach.

4. Skompletowanie grona nauczycielskiego i wskazanie kandydata na kierownika kursu.

5. Sporządzenie preliminarza kosztów kursu i internatu.

Za przeprowadzenie tej akcji jako bardzo ważnej Kuratorium czyni osobliście odpowiedzialnymi ob. ob. Inspektorów Szkolnych, ob. ob. Dyrektorów zakładów K. N., a wszystkie podległe organa wzywa do przyjęcia organizatorom Kursów z najwydatniejszą pomocą.

Kuratorium oczekuje możliwie szybkiego sprawozdania z przeprowadzonej akcji, wraz z projektami odnośnie otwarcia kursów, najpóźniej jednak do 25 kwietnia 1946 r.

Negatywne odpowiedzi obowiązują także.

Otrzymują:

Inspektoraty Szkolne, Dyrekcje Zakładów K. N., Dyrekcje Szkół średnich ogólnokszt., Z. N. P., Zarząd Okręgu, Szewska 20., Z. N. P., Zarządy Powiatowe.

Za p. o. Kuratora Okręgu Szkolnego:
(—) Mgr. J. Lassowski
Naczelnik Wydziału

Rzeczpospolita Polska
Ministerstwo Oświaty
Warszawa.

Odpis

OKÓLNIK Nr. 15

z dnia 14 lutego 1946 (III KN-781/46)
w sprawie organizacji Kursów Pedagogicznych
przy współudziale inspektorów szkolnych.

Obecny stan sprawy uzupełnienia kadr nauczycieli szkół powszechnych nie jest zadowalający. Brak w obecnej chwili w szkolnictwie powszechnym około 13.500 nauczycieli, na skutek czego wiele szkół powszechnych istniejących przed wojną jest niewznowionych lub też pozostawionych na niskim stopniu organizacyjnym.

Istniejące w b. roku szkolnym Zakłady K. N. nie są w stanie pokryć tych olbrzymich braków, gdyż w 94 stałych Zakładach Kształcenia Nauczycieli (liceach pedagogicznych i pedagogiach) kształci się w roku szkolnym 1945/46 zaledwie 2617 uczniów, z czego przypuszczalnie tylko 1200 ukończy studia w bieżącym roku szkolnym i otrzyma dyplomy nauczycielskie. Zanim stan ten ulegnie poprawie na skutek zwiększonego napływu kandydatów do Zakładów Kształcenia Nauczycieli, jaki niewątpliwie spowoduje w najbliższej przyszłości zorganizowana przy tych zakładach Kształcenia Nauczycieli podbudowa w postaci klas wstępnych, gimnazjów i tp. trzeba będzie kłaść nadal bardzo duży nacisk na kursy pedagogiczne dla zaspokojenia bieżących potrzeb w zakresie kadr nauczycielskich.

Akcja kursów przeprowadzona na terenie poszczególnych Kuratoriów Okręgów Szkolnych nie dała dotąd zadowalających wyników. Wprawdzie w bieżącym roku szkolnym kształci się na kursach ogółem 8970 osób, z czego jednak tylko 2414 na 3- i 6-miesięcznych kursach pedagogicznych, a więc takich osób, które wkrótce przystąpią do pracy w szkole. Wobec tego zachodzi konieczność jak najintensywniejszego wzmożenia akcji 3- i 6-miesięcznych Wstępnych Kursów Pedagogicznych, nie wyłączając kursów dla kandydatów bez cenzusu gimnazjalnego.

W tym celu Ministerstwo Oświaty w ślad za swoim pismem z dnia 23 listopada 1945 r. Nr. III. KN-2573/45-N. w sprawie racjonalnej gospodarki w zakresie przygotowania i zatrudnienia kandydatów na nauczycieli szkół powszechnych zarządza, co następuje:

1) Wobec tego, że zachodzi konieczność masowego zorganizowania wstępnych kursów pedagogicznych dla zaspokojenia podanych powyżej wielkich potrzeb w zakresie kadr nauczycielskich, należy natychmiast poddać rewizji sieć Wstępnych Kursów Pedagogicznych istniejących obecnie na terenie Kuratorium Okręgu Szkolnego, zlikwidować kursy o słabej frekwencji i przystąpić z dniem 1 kwietnia br. do zorganizowania nowych punktów kursowych w miarę możliwości przy Inspektoratach Szkolnych.

2) Przy wyborze punktów, w których mają być zorganizowane kursy, należy kierować się względami na możliwość oparcia rekrutacji kandydatów na tym terenie, dla którego kursy te będą kształciły przyszłych nauczycieli.

Akcja rekrutacyjna na kursy winna być przeprowadzona w sposób jak najbardziej intensywny, zgodnie z wytycznymi ustalonymi w tym względzie przez Ministerstwo Oświaty okólnikiem z dnia 18 lipca 1945 r. II. KN-408/45/N w sprawie rekrutacji młodzieży do zawodu nauczycielskiego (Dz. U. M. O. Nr. 3, poz. 96), przy czym najważniejsza rola przypada ob. Inspektorom Szkolnym dzięki ich rozległym bezpośrednim i pośrednim kontaktom z terenem. To też Ministerstwo Oświaty oczekuje od ob. Inspektorów jak najwydatniejszych wysiłków w tym względzie.

3) Ustalenie sieci punktów kursowych winno nastąpić w ścisłym porozumieniu z inspektorami szkolnymi po dokładnej analizie potrzeb i możliwości terenu. W szczególności każdy inspektorat winien obliczyć, ilu sił brakuje, aby w powiecie zrealizować normy ustalone w Instrukcji Ministerstwa Oświaty z dnia 16 lipca 1945 r. w sprawie organizacji r. szkol. 1945/46 (Dz. U. Nr. 2, poz. 62). Będzie to jeden z najważniejszych elementów planowania sieci kursów.

4) W zasadzie należy otwierać kursy w oparciu o istniejące Zakłady Kształcenia Nauczycieli oraz gimnazja pełne, skrócone, wiejskie itp. jako ich podbudowy. Tam, gdzie to nie jest możliwe, Wstępne Kursy Pedagogiczne winny być zorganizowane przez Inspektoraty Szkolne jako placówki odrębne, a grono nauczycielskie może składać się z wybitniejszych nauczycieli szkół powszechnych. Opiekę naukową nad takimi kursami powinny Kuratoria powierzyć najbliższym położonym Zakładom Kształcenia Nauczycieli.

5) W programie pracy kursów pedagogicznych należy przewidzieć specjalne zajęcia mające na celu dokładne zaznajomienie słuchaczy ze środowiskiem, w którym będą pracowali oraz z warunkami ich przyszłej pracy. Będzie to głównie zadaniem inspektora szkolnego danego rejonu, który winien utrzymywać z tymi kursami jak najściślejszy kontakt. Do programu należy w tym celu wprowadzić w ostatnich 2 miesiącach kursu kilka godzin wykładów inspektorów szkolnych o warunkach pracy i potrzebach terenu, w którym kandydaci mają pracować.

6) Wobec częstych wypadków omijania przez absolwentów kursów pedagogicznych zawodu nauczycielskiego, należy tak zorganizować pracę wychowawczą na kursach, aby przez umiejętne oddziaływanie wychowawcze kierownictwa kursu i grona nauczycielskiego związać ich wewnętrznym z tym zawodem. Do tego przyczyni się również zainteresowanie okazywane im przez inspektora szkolnego w postaci osobistego udziału w uroczystym

akcie zakończenia kursu, połączonym z podpisaniem umowy o pracę w szkole, oraz przez przygotowanie terenu na ich przyjęcie (zapewnienie przez gminę odpowiednich warunków mieszkaniowych itp.). Jednym ze skutecznych sposobów zatrzymywania kursistów w zawodzie nauczycielskim będzie również wskazanie im na drogi i możliwości dalszego kształcenia oraz ułatwienia, jakie władze szkoły dają czynnym nauczycielom w uzyskaniu możliwości najwyższych kwalifikacji zawodowych.

- 7) Kontyngenty słuchaczy wyznaczone poszczególnym Kuratoriom Okr. Szk. przez Ministerstwo Oświaty okólnikiem z dnia 22. V. 1945 r. (Dz. U. M. O. Nr. 1, poz. 41) na okres 1945 r. pozostają nadal w mocy również na bieżący rok.
- 8) Z uwagi na wielkie ogólnopaństwowe znaczenie, jakie ma zagadnienie kadr nauczycielskich, Min. Ośw. czyni ob. Kuratorów osobście odpowiedzialnymi za należyte przeprowadzenie powyższej akcji.

Dyrektor Departamentu:
(—) W. Schayer

Otrzymują:
Kuratoria Okręgów Szkolnych.

Poz. 84

w sprawie powoływania do służby czynnej nauczycieli emerytów.

Kuratorium przesyła do wiadomości okólnik Ministerstwa Oświaty w sprawie w nagłówku wymienionej.

p. o. Kuratora Okręgu Szkolnego:
(—) Wł. Gałęcki

Otrzymują:

Dyrekcje szkół ogólnokształcących, zawodowych, rolniczych, Wydział Kształcenia Nauczycieli, Inspektoraty Szkolne w Okręgu.

Rzeczpospolita Polska
Ministerstwo Oświaty
Warszawa

Odpis

OKÓLNIA NR. 16

z dnia 19 marca 1946 r. (I.P. 2257/46).

W związku z powoływaniem przez Kuratoria do czynnej służby nauczycieli emerytowanych Ministerstwo Oświaty podaje wytyczne odnośnie formy angażowania wymienionych do pracy oraz wysokości ich uposażenia służbowego.

1. Przed rozpatrzeniem podania o reaktywację, należy zgłaszających się do pracy w szkolnictwie nauczycieli, przeniesionych w stan spoczynku przed 1. IX. 1939 r. kierować do lekarza powiatowego lub komisji lekarskiej w celu ustalenia zdolności fizycznej do prawidłowego pełnienia służby.

2. Kandydatów do reaktywacji, uznanych za zdolnych do prawidłowego pełnienia obowiązków nauczycielskich, którzy nie przekroczyli 60 lat życia, należy mianować ponownie z uwzględnieniem postanowień art. 3 ustawy z dnia 1 lipca

1926 r., o stosunkach służbowych nauczycieli (Dz. U. R. P. Nr. 104 z 1932 r., poz. 873). O mianowaniu należy zawiadomić właściwą Izbę Skarbową. Ustalając przy mianowaniu wysokość uposażenia służbowego, należy uwzględnić z urzędu lata zaliczone lub policzalne do chwili przeniesienia w stan spoczynku i wymierzyć uposażenie na podstawie obecnie obowiązujących przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 maja 1945 r. o zasadach zaszerogowania funkcjonariuszów państwowych do grup uposażenia i automatycznego przechodzenia nauczycieli do wyższych grup uposażenia o dodatkach lokalnych, funkcyjnych i służbowych o umundurowaniu niższych funkcjonariuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 21/1945, poz. 126). Jeżeli mianowany ponownie nauczyciel brał udział w tajnym nauczaniu w czasie okupacji lub pracował w polskim szkolnictwie jawnym w okresie wojennym, należy stosować przepisy rozporządzenia Ministra Oświaty z dnia 26 czerwca 1945 r. w sprawie zaliczenia okresu wojennego do wymiaru uposażenia nauczycieli (Dz. U. R. P. Nr. 24, poz. 140).

3. Z kandydatami do reaktywacji, uznanymi za zdolnych do prawidłowego pełnienia obowiązków nauczycielskich, którzy przekroczyli 60 lat życia, należy zawrzeć umowy na zasadach ustalonych w rozporządzeniu Ministra Oświaty z dnia 17. X. 1945 r. (Nr. I. P. 2396/45/N) w sprawie wynagrodzenia opłacanych przez Państwo kontraktowych nauczycieli szkół państwowych i publicznych (Dz. Urz. Min. Ośw. Nr. 5/1945, poz. 199), jednakże z wynagrodzeniem umownym, równym obecnemu uposażeniu służbowemu w tej grupie, którą kandydat do reaktywacji posiadał ostatnio w służbie czynnej.

Minister:

(—) Cz. Wycech

Poz. 85

W sprawie „Święta Oświaty“.

Kuratorium Okręgu Szkolnego
Krakowskiego
Nr. Og. 18622/46.

Kraków, dnia 17 kwietnia 1946

Rada Ministrów uchwala z dnia 22 marca br., uznając w pełni nagłą potrzebę podniesienia poziomu oświaty i kultury przy udziale najszerzych mas Narodu, postanowiła przeznaczyć dni 1—3 maja na doroczny obchód „Święta Oświaty“ z tym, że w każdym roku wysunięty będzie jeden z działów lub czynników pracy oświatowej, jako naczelną tematykę obchodu.

W roku bieżącym tematem tym będzie książka, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień bibliotek publicznych.

W związku z powyższą uchwałą Rady Ministrów powstał przy Kuratorium Okr. Szkol. Krakowskiego Wojewódzki Komitet „Święta Oświaty“. Komitet ten wyłonił między innymi Sekcję Młodzieży, która uchwaliła, że jednym z punktów programu „Święta Oświaty“ będzie opracowanie tematu „Dlaczego czytamy książki?“

W Krakowie wypracowanie tego tematu powinno nastąpić w dniach 26 i 27 kwietnia na terenie wszystkich klas szkół średnich ogólnokształcących, zawodowych i zakładów kształcenia nauczycieli, oraz w klasach 6 i 7 szkół powszechnych. Po dokonanej selekcji każda z wymienionych szkół prześle dnia 20 kwietnia jedno najlepsze wypracowanie do Ogniska Metodycznego języka polskiego, na ręce ob. prof. Dr. Fr. Bielaka (I. Państw. Gimnazjum i Liceum im. B. Nowodworskiego). Sąd konkursowy wybierze 2 najlepsze wypracowania uczniów starszych i 2 najlepsze uczniów młodszych, którym zostaną przyznane nagrody w postaci książki.

Dalsze wskazówki dotyczące programu uroczystości „Święta Oświaty” zostaną podane później.

W szkołach w Okręgu (poza Krakowem) Kuratorium powierza przeprowadzenie akcji „Święta Oświaty” ob. Inspektorom Szkolnym, którzy w porozumieniu z Dyrekcjami odnośnych szkół średnich i Kierownictwami szkół powszechnych zorganizują tę akcję w myśl wyżej wymienionych wskazówek. O nagrody muszą szkoły w Okręgu wystarać się we własnym zakresie.

p. o. Kuratora Okręgu Szkolnego
Wł. Gałęcki

Otrzymują:

Inspektoraty Szkolne, Dyrekcje państw. i prywatnych szkół średnich ogólnokształcących, zawodowych i zakładów kształcenia nauczycieli w Okręgu.

Poz. 86.

W sprawie zapotrzebowania na drzewo.

Kuratorium

Okręgu Szkolnego Krakowskiego
Nr. O-9715/46

Kraków, dnia 13 kwietnia 1946 r.

W związku z pismem Ministerstwa Leśnictwa z dnia 14. II. 1946 r. L. V/H 6160/880 Kuratorium zawiadamia, iż w sprawie zapotrzebowania na drewno dla celów szkolnych należy się zwracać za pośrednictwem Kuratorium do Ministerstwa Odbudowy — Departament Budownictwa Warszawa, Al. J. Stalina 38, a nie jak dotychczas do Ministerstwa Leśnictwa. (Dz. Urz. Kur. O. S. Krak. Nr. 1—6 z 1945 r., poz. 33).

Zapotrzebowania winny być zaopatrzone opinią architekta powiatowego odnośnie do ilości żadanego drzewa.

Otrzymują:

Inspektoraty Szkolne, Dyrekcje państw. i pryw. szkół średnich ogólnokształcących, zawodowych oraz zakładów kształcenia nauczycieli w Okręgu.

p. o. Kuratora Okręgu Szkolnego:
Wł. Gałęcki

Poz. 87.

Współpraca Ministerstwa Oświaty z Towarzystwami Kulturalno-Oświatowymi i Instytucjami publiczno-prawnymi w zakresie akcji wychowania przedszkolnego.

W celu nasilenia akcji przedszkolnej w Państwie i utworzenia dla niej szerszej podstawy go-

spodarczej oraz w celu związania jej z działalnością czynników społecznych — Ministerstwo Oświaty powołuje do współpracy Towarzystwa Oświatowo-Kulturalne i Instytucje publiczno-prawne i powierza im zakładanie i utrzymywanie publicznych, bezpłatnych przedszkoli, odpowiadających pod względem urządzeń i warunków zdrowotnych potrzebom dziecka w wieku przedszkolnym.

Instytucje i Towarzystwa Kulturalno-Oświatowe występujące z inicjatywą założenia przedszkola winny uzyskać na to zgodę właściwego Inspektora Szkolnego zgłaszając uprzednio do Inspektora Szkolnego miejscowość i opis warunków, w jakich przedszkole ma być uruchomione oraz przyjmując na siebie odpowiedzialność za sprawne jego funkcjonowanie.

Towarzystwa i Instytucje zamierzając uruchomić przedszkole działają w obrębie gmin wiejskich i miejskich, koordynują swoją pracę z gminnymi Radami Narodowymi, Biurami Rolnymi, ze Związkiem Samopomocy Chłopskiej, Radami Zakładowymi — w sprawach zapewnienia przedszkolom terenu, pomieszczenia, sprzętu pomieszczeniowego, światła i opału, utrzymania porządku i konserwacji budynku, dostarczenia pomocy wychowawczych, oraz w sprawach zorganizowania dla dzieci racjonalnego dożywiania, opieki higieniczno-lekarskiej i opieki nad dzieckiem chorym.

Współdziałające ze sobą Towarzystwa i Instytucje podejmują również troskę o zaopatrzenie dzieci w odzież i obuwie.

Ministerstwo może powierzyć szkolenie doraźne kadr wychowawczyń przedszkoli Towarzystwom, które mają do tego celu zorganizowany właściwy aparat administracyjno-pedagogiczny lub zechcą skorzystać z takiego aparatu państwowego.

Szkolenie będzie się odbywać drogą organizowania kursów zgodnie z programem i regulaminem, opracowanym przez Ministerstwo Oświaty dla Kursu wprowadzającego w zagadnienia wychowania przedszkolnego z uwzględnieniem zasad, na których opiera się działalność Towarzystwa organizującego kurs.

Towarzystwa Oświatowo-Kulturalne mogą tworzyć własne programy kursów doraźnego kształcenia kandydatek na wychowawczynie przedszkoli. W tym wypadku program musi obejmować zakres wiadomości fachowych przewidziany w programie Ministerstwa Oświaty dla 8-tygodniowego kursu wprowadzającego w zagadnienia wychowania przedszkolnego i podlega zatwierdzeniu przez właściwe władze oświatowe.

Inicjatorzy kursu obowiązani są uprzednio zgłosić do właściwego Kuratorium Okręgu Szkolnego miejscowość, datę rozpoczęcia i zakończenia kursu, kierownictwo, skład grona nauczycielskiego w celu uzyskania zgody władz szkolnych na uruchomienie kursu i wyznaczenia delegata, który będzie wizytował kurs, obejmie przewodnictwo komisji egzaminacyjnej na egzaminach końcowych i podpisze świadectwa ukończenia kursu.

Akcja szkolenia wychowawczyń musi być po-

wiązana z akcją rekrutacji kandydatek na kursy, w której Towarzystwa i Instytucje współdziałające powinny wziąć jak najczynniejszy udział, wysyłając na kursy najbardziej wartościowy element młodzieży wiejskiej i miejskiej, odpowiadającej ponadto wymaganiom § 7. Regulaminu Kursu Wprowadzającego w zagadnienia wychowania przedszkolnego.

W całości kształcenia tej akcji Ministerstwo będzie partycypować w formie przydzielania do zorganizowanych przedszkoli etatów wychowawczyń i przyznawania zasiłków na organizację kursów szkoleniowych. Wychowawczynie przedszkoli zatrudnione w przedszkolach społecznych, pozostające na etatach państwowych są pracownikami państwowymi i otrzymują płace z Inspektoratów Szkolnych wraz ze wszystkimi dodatkami służbowymi, przewidzianymi dla tego typu pracowników.

Natomiast Towarzystwa i Instytucje zatrudniające wychowawczynie mają obowiązek dostarczenia im mieszkania i opału oraz pewnych norm żywnościowych, co niewątpliwie wpłynie na usprawnienie ich pracy w przedszkolu.

Ministerstwo Oświaty, jako resort właściwy dla spraw kształcenia i wychowania, roztacza przez podległe sobie organy nadzór i kontrolę nad działalnością Towarzystw i Instytucji współdziałających w zakresie akcji i wychowania przedszkolnego.

Dyrektor Departamentu
W. Schayer

Poz. 88.

Kuratorium
Okręgu Szkolnego Krakowskiego
w Krakowie
L. O. 10592/45

W sprawie ochrony przyrody.

Kuratorium przesyła „Uwagi, o zachowaniu się młodzieży szkolnej podczas wycieczek” — do wiadomości i przestrzegania przez szkoły.

Otrzymują:

Inspektoraty Szkolne, Dyrekcje państw. i pryw. szkół średnich ogólnoksz. zawodowych i zakładów kształcenia nauczycieli w Okręgu.

Kurator Okręgu Szkolnego
W. Wyspiański

Uwagi o zachowaniu się młodzieży szkolnej podczas wycieczek.

Tysiące wycieczek szkolnych przebiega Polskę wzdłuż i wszerz. O ile kierownictwo wycieczki spoczywa w ręku znawcy i miłośnika przyrody, nie ma niebezpieczeństwa niszczenia przyrody przez młodzież. Część wycieczek ustosunkowuje się do przyrody niewłaściwie tak, że po przejściu takiej wycieczki las lub łąka przedstawiają obraz pożłowania godnego zniszczenia. Jest rzeczą pilną, aby — zarówno w szkole, jak i w organizacjach młodzieży, — zajęto się poważnie zagadnieniem regulaminu, ustalającego przepisy obo-

wiązujące na wycieczkach. Następujące punkty powinny się znaleźć, w tej lub innej postaci, w każdym regulaminie:

1. Przed każdą wycieczką powinien kierownik zaznajomić uczniów z planem i celem wycieczki oraz powinien im odczytać przepisy porządkowe, obowiązujące ich w czasie wycieczki.

2. W razie znalezienia na wycieczce przedmiotu (rośliny lub zwierzęcia), interesującego ucznia, nie powinien sam uczeń rośliny zrywać lub zwierzęcia zabijać, lecz ma zwrócić uwagę kierownika wycieczki na ten przedmiot. Po demonstracji powinien być okaz w zasadzie pozostawiony lub puszczony na wolność, a tylko w wyjątkowych przypadkach może on być zachowany w odpowiedni sposób dla gabinetu (muzeum) szkolnego. Gałązki drzew i krzewów należy obcinać ostrym nożem i nigdy nie można pozwalać na ich łamanie lub urywanie ręką; tak samo należy postępować z pędami roślin zielnych. Tylko w przypadkach, gdy ma się do czynienia z rośliną bardzo pospolitą i gromadnie rosnącą, można pozwolić uczniom zebrać więcej okazów.

3. Uczniowie nie powinni zasadniczo robić żadnych zbiorów. O ile kierownik wycieczki sam zbiera dla celów naukowych rośliny lub zwierzęta, nie powinien tego czynić w czasie wycieczek z uczniami, lecz na wycieczkach, jakie sam odbywa. Do takich wycieczek można dopuszczać w drodze wyjątku pewnych uczniów.

4. Kierownik wycieczki znający stanowiska rzadkich gatunków roślin (np. storczyków) i zwierząt (np. motyli), nie powinien prowadzić w te miejsca wycieczek z uczniami.

5. O ile w okolicy zwiedzanej na wycieczce znajdują się rezerwaty lub pomniki (zabytki) natury, znane kierownikowi wycieczki i opisane w literaturze, należy uczniom z góry zwrócić na nie uwagę i dokładnie wyjaśnić ich znaczenie i wartość. W rezerwach nie wolno zbierać ze ściąg i zbierać roślin i zwierząt. Jeżeli zdarzy się w rezerwacie sposobność spotkania jakiegoś rzadkiego zwierzęcia lub rośliny, należy przedmiot taki obserwować z pewnej odległości tak, aby w żaden sposób nie doznał on szkody. W Tatrach w żadnym przypadku nie powinni uczniowie łamać gałązek kosodrzewiny lub limby i nie powinni zbierać szarotek, nie powinni też nigdy kupować szarotek od juhasów.

6. Gniazd i jaj ptaków nie powinni uczniowie zbierać. To samo odnosi się do gniazd owadów pszczołowych (np. trzmieli) oraz do mrowisk, których nie wolno rozkopywać.

7. Na wycieczce szkolnej nie wolno zabijać żadnych zwierząt, zwłaszcza węży, padalców, kre-
tów.

8. Grzybów kapeluszowych nie wolno niszczyć, tj. kopać lub wywracać. Grzyby należy ścinać przy ziemi ostrym nożem.

9. Po młodnikach (kulturach) leśnych chodzić nie wolno.

10. Zbieranie jagód w lesie (poziomek, malin, borówek) w czasie wycieczki nie powinno być w zasadzie dopuszczalne, jedynie na świeżych

zrębach leśnych, gdzie jeszcze nie wprowadzono nowej kultury lasu, można dopuścić zbieranie jagód, jeżeli kierownik wycieczki otrzymał na to pozwolenie od zarządu lasu.

11. Źródeł nie wolno zanieczyszczać. Nie wolno wrywać kamieni, ani w żaden inny sposób zmieniać najbliższego otoczenia źródła.

12. Przy zwiedzaniu jaskiń i grot nie wolno ze ścian odbijać skał naciekowych i nie wolno zbierać okazów zwierząt jaskiniowych, takich jak np. nietoperze. Dna jaskiń nie wolno przekopywać.

13. Ze znalezionej żyły mineralnej nie wolno na wycieczce szkolnej odłupywać lub odbijać kryształów. W kopalniach należy ściśle przestrzegać obowiązujących przepisów i nie pozwalać uczniom na zabieranie jakichkolwiek okazów, chyba, że na to pozwoli zarząd kopalni.

14. Zakładanie ognisk w lesie, wśród młodników leśnych i wśród suchej roślinności łąkowej, jest stanowczo wzbronione. Można je wzniecać tylko w miejscach odpowiednich. Przed odejściem wycieczki ognisko musi być dokładnie stłumione, i przysypane ziemią.

15. Strojenie pojazdów (wozów, autobusów, etc.) lub kapeluszy (czapek) w zieleń lub kwiaty jest stanowczo niedopuszczalne. Nie należy też pozwalać uczniom robić bukietów, kwiatów (względnie gałązek).

16. Na miejsca odpoczynkowe należy wybierać na wycieczkach takie punkty, w których gromadne biwakowanie nie niszczy roślinności. Należy zakazać stanowczo pozostawiania po wycieczce napisów lub nacięć. Wszelkie odpadki po jedzeniu powinny być zawsze i wszędzie przed odejściem wycieczki z miejsca odpoczynku dokładnie usunięte.

17. Śpiewać można tylko w marszu, na drogach szerokich i gościńcach, nigdy zaś na ścieżkach turystycznych lub na szczytach górskich.

W. Szafer, prof. Uniw. Jagiell.
W. Wyspiański, Kurator Okr. Szkol.

Poz. 89.

Konkursy i ogłoszenia

I. KONKURSY

a) Inspektorat Szkolny Miejski w Krakowie rozpisuje konkurs na następujące stanowiska kierowników publicznych szkół powszechnych w Krakowie:

1. Publ. Szkoła powsz. III st. męska w Prądniku Czerwonym-Krakowie
2. Publ. Szkoła powsz. III st. Nr. 26 w Krakowie
3. Publ. Szkoła powsz. III st. Nr. 29 w Krakowie
4. Publ. Szkoła powsz. III st. Nr. 30 w Krakowie
5. Publ. Szkoła powsz. III st. Nr. 34 w Krakowie
6. Publ. Szkoła powsz. III st. Nr. 36 w Krakowie
7. Publ. Szkoła powsz. III st. Nr. 40 w Krakowie
8. Publ. Szkoła powsz. specjalna Nr. 46 w Krakowie
9. Publiczna Szkoła powsz. III st. w Skotnikach-Krakowie
10. Publ. Szkoła powsz. III st. w Łagiewnikach-Krakowie
11. Publ. Szkoła powsz. III st. w Prądniku Białym-Krakowie

Ubiegający się o te stanowiska winni wnieść udokumentowane podania drogą służbową do Inspektoratu Szkolnego Miejskiego w Krakowie, ul. Franciszkańska 1 najpóźniej w terminie 4-tygodniowym od daty ukazania się niniejszego Nru Dziennika Urzędowego. Pierwszeństwo w uzyskaniu posady mają kandydaci z dodatkowymi kwalifikacjami jak studia wyższe, Instytut, WKN, itd.).

b) Inspektorat Szkolny Powiatowy w Krakowie rozpisuje konkurs na następujące stanowiska kierowników publicznych szkół powszechnych w powiecie krakowskim:

L. p.	Miejscowość	Gmina	Ilość sił naucz.	Przy szkole jest		Uwagi
				mieszkanie składaj. się	grunt	
1	Kamień	Czernichów	3	2 pokoje i kuchnia	1 ha	
2	Nowa Wieś Szlachecka	"	3	2 pokoje i kuchnia	1.50 ar.	
3	Koźmice Wielkie	Koźmice Wielkie	8	3 pokoje i kuchnia	0.67 ha	wymagany W. K. N.
4	Sygneczów	"	5	2 pokoje i kuchnia	1 ha	"
5	Cholerzyn	Liszki	2	brak	1 ha	
6	Rusocice	Czernichów	4	2 pokoje i kuchnia	1 ha	

Ubiegający się o te stanowiska winni wnieść udokumentowane podanie do Inspektoratu Szkolnego Powiat. w Krakowie, ul. Potockiego 12 naj-

później w terminie 4-tygodniowym od daty ukazania się niniejszego Nru Dziennika Urzędowego.

II. Ogłoszenia.

a) Uruchomienie poradni dla dzieci
W Krakowie powstał oddział Państwowego Instytutu Higieny Psychiczej.

Dyrektorem tego działu jest prof. U. J. dr. Stefan Szuman, lekarz i psycholog.

Analogiczne prace były już prowadzone przed wojną przy klinice neurologicznej i przez poradnie wychowawczo-lecznicze przy Inspektoracie Szkolnym.

Obecnie została uruchomiona:

a) poradnia dla dzieci i młodzieży przy klinice neurologicznej ul. Kopernika 48, czynna we wtorki i piątki od 9—11.

b) poradnia dla dzieci trudnych w wieku przedszkolnym ul. Podbrzezie 3, czynna we wtorki i czwartki od 9—11 i w piątki od 3—5 po południu.

b) Zagubione dokumenty

Józef Siarkiewicz, kierownik publ. szkoły powszechnej Nr. 10 im. J. Kasprowicza w Inowrocławiu unieważnia dokumenty, skradzione mu wraz z plecakiem i teczką w pociągu Kraków—Rzeszów.

Poz. 90.

Państwowe Zakłady Wydawnictw Szkolnych
Oddział Kraków, ul. Podwale 5

podają do wiadomości, że posiadają na składzie następujące wydawnictwa:

język polski:

	złotych
Falski M. — Elementarz dla szkół miejskich	20.— zł
Zadania elementarzowe, 6 zes. 18.— zł	38.—
Falski M. — Elementarz dla szkół wiejsk.	20.— zł
Zadania elementarzowe, 6 zes. 18.— zł	38.—
Falski M. — Wskazówki metodyczne do elementarza dla szkół miejskich	21.—
Falski M. — Wskazówki metodyczne do elementarza dla szkół wiejskich	21.—
Falski M. — Uwagi metodyczne do zadań elementarzowych dla szkół miejskich i dla szkół wiejskich	14.—
Baczyńska S., Kowalczevska A., Woyciechowska H. — Wśród dzieci. Czytanka dla II kl. szkół powszechnych	35.—
Rytłowa J., Piorunowa A., Lewandowski Z. — Wspólnymi siłami. Czytanka dla III kl. szkół powszechnych	45.—
Broniewska J. — W nowej szkole. Czytanka dla IV kl. szkół powszechnych	40.—
Szipper H., Wojeński T. — Ku lepszemu przyszłości. Czytanka polskie dla starszej młodzieży szkół powszechnych (kl. VI i VII) oraz I gimn. i kursów dla dorosłych (II wyd.)	48.—
Rytłowa J. — Nauka pisania. Ćwiczenia ortograficzne dla III kl. szkół powszechnych	22.—

Rytłowa J. — Nauka pisania. Ćwiczenia ortograficzne dla IV kl. szkół powszechnych	25.—
Dańcewiczowa J. — Ćwiczenia i wiadomości gramatyczne dla V kl. szkół powszechnych	18.—

matematyka:

Rusiecki A. M., Zarzecki A., Chwiałkowski Z., Schayer W. — Arytmetyka dla I kl. szkół powszechnych	15.—
Rusiecki A. M., Zarzecki A., Chwiałkowski Z., Schayer W. — Arytmetyka dla II kl. szkół powszechnych	18.—
Rusiecki A. M., Zarzecki A., Chwiałkowski Z., Schayer W. — Arytmetyka dla III kl. szkół powszechnych	25.—
Kulczycki S., Straszewicz S. — Geometria dla VI i VII klasy szkół powszechnych	50.—

historia:

Chłop polski w dziejach i literaturze. Teksty i dokumenty	18.—
---	------

przyroda:

Nussbaum-Hilarowicz J. — Podręcznik zoologii dla VII klasy szkół powszechnych	70.—
Forelle E., Raabe H. — Biologia dla IV kl. gimnazjum ogólnokształcącego	75.—
biblioteka popularno-naukowa:	
Fleszarowa R. — Historia ziarnka piasku. Czytanka dla wyższych klas szkół powszechnych	8.—
Michajłow W. — Jak powstało życie na ziemi. Czytanka dla wyższych klas szkół powszechnych	8.—
Dobrowolski A. B. — Najpiękniejsze klejnoty natury. Czytanka dla wyższych klas szkół powszechnych	26.—
Michajłow W. — Rozwój światła organicznego. Czytanka dla wyższych klas szkół powszechnych	18.—

druki administracji szkolnej:

Dziennik lekcyjny dla gimn. ogólnokształcącego	150.—
Dziennik lekcyjny B dla szkół powszechnych I i II kl.	60.—
Dziennik lekcyjny A dla szkół powsz. III—VII kl.	70.—
Katalog główny (dla szkół średnich)	60.—
Katalog okresowy (dla szkół średnich)	60.—
P. 1. Zaświadczenie szkolne (kl. I szk. powsz.)	1.—
P. 2. Świadectwo szkoły powszechnej za pierwsze półrocze (kl. II—VII szk. powsz.)	1.50
P. 3. Świadectwo szkoły powszechnej za drugie półrocze (kl. II—VII szk. powsz.)	1.50
P. 4. Świadectwo ukończenia szkoły powszechnej	2.—
G. 1. Świadectwo gimnazjum ogólnokształcącego	2.—

	Zł		Zł
G. 2. Świadectwo ukończenia gimnazjum ogólnokształcącego	2.—	Nowości P. Z. W. S.	
L. 1. Świadectwo liceum ogólnokształcącego	2.—	Przeworska — Życie ludzi w dawnych wiekach. Podręcznik historii dla III kl. szkół powszechnych	30.—
L. 1. Świadectwo dojrzałości liceum ogólnokształc. — Oryginał	2.—	Cieślińska O., Nieniewska K. — Parłons français podręcznik do nauki języka francuskiego dla VI kl. szkoły jednolitej	40.—
L. 2. Świadectwo dojrzałości liceum ogólnokształcącego — duplikat	1.50	Rytłowa — Nauka pisania. Ćwiczenia ortograficzne, słownikowe, przygotowania do wypracowań dla V kl. szkoły podstawowej	30.—
L. 3. Świadectwo liceum pedagogicznego	2.—	Juraszkówna — O ziołach leczniczych	24.—
L. 4. Świadectwo dojrzałości liceum pedagogicznego — oryginał	2.—	Grycz — Skrócone przepisy katalogowania alfabetycznego	64.—
L. 4. Duplikat. Świadectwo dojrzałości liceum pedagogicznego — duplikat	1.50		
G. Tajn. Świadectwo ukończenia gimnazjum ogólnokształcącego za okres tajnego nauczania	1.20		
L. Tajn. Świadectwo dojrzałości liceum ogólnokształcącego za okres tajnego nauczania — oryginał	1.30		
L. Tajn. Duplikat. Świadectwo dojrzałości liceum ogólnokształcącego za okres tajnego nauczania — duplikat	0.70		
Księga ocen sprawowania i postępów w nauce uczniów, którzy szkołę ukończyli względnie opuścili ją (arkusz okładowy i zestawienia)	2.—		
Zbiór arkuszy ocen sprawowania i postępów w nauce uczniów	1.50		
Arkusz ocen sprawowania i postępów w nauce ucznia	1.50		
Lista dzieci w wieku szkolnym	2.—		
Legitymacje służbowe	2.—		
Orzeczenia Komisji Weryfikacyjnej (dla nauczycieli):			
I instancji (przychylne)	2.—		
I instancji (odmowne)	1.50		
II instancji (przychylne)	1.50		
II instancji (odmowne)	1.—		
Umowy o pracę dla nauczycieli	2.20		

czasopisma:

Nowa Szkoła — Miesięcznik Ministerstwa Oświaty dla nauczycieli — opłata za prenumeratę od 1. I. do 30. VI. 46 r. wynosi w przedpłacie 120.—
Prenumeratę przyjmuje Centrala Państwowych Zakładów Wydawnictw Szkolnych: Warszawa, Al. Szucha 25.

Wydawnictwa Ministerstwa Oświaty:

Plan godzin i materiały programowe na rok szkolny 1945/46 dla szkół powszechnych i I kl. gimnazjum ogólnokształcącego 22.—
Instrukcje i projekty programów 40.—
Państwowe Komisje Weryfikacyjno-Kwalifikacyjne. Cele i zadania 10.—

1. Księga Ogólnopolskiego Zjazdu Oświatowego w Łodzi w czerwcu 1945 r. Jest to książka omawiająca podstawowe zagadnienia dotyczące szkolnictwa oraz zasadnicze myśli reformy ustroju szkolnego! Cena—papier bezdrzewny 150.— zł, drzewny 95.— zł.
2. Państwowe Komisje Weryfikacyjno-Kwalifikacyjne. Cele i zadania. Broszura omawiająca i regulująca sprawy wykształcenia w zakresie dopuszczenia do studiów w szkołach wyższych kandydatów z okresu tajnego nauczania nie posiadających odpowiednich dokumentów. Cena 10.— zł.
3. Wycech Cz. — Podstawowe zagadnienia pracy społeczno-wychowawczej szkół — referat ob. Ministra Oświaty ogłoszony w dniu 4. II. 46 r. na Zjeździe Pedagogicznym Z. N. P. w Łodzi, Cena 18.— zł.

4. Kormanowa Z. — Reforma szkolnictwa w Anglii i w Francji — przyczynek do sprawy reformy szkolnictwa w Polsce. Cena 28.— zł.
5. Pamięci Witolda Wyspiańskiego 4. X. 1886 — 30. XI. 1945. Broszura poświęcona pamięci pierwszego po wyzwoleniu Polski kuratora O. S. w Krakowie, który posiada olbrzymie zasługi jako Polak, nauczyciel i społecznik. Cena 24.— zł.
6. Nowa Szkoła Nr. 3/1946 r. — kolejny numer miesięcznika, omawiającego sprawy bieżące i zagadnienia z życia szkoły. Cena 20.— zł.

Nakładem Wydawnictwa: DZIENNIK URZĘDOWY KURATORIU OKRĘGU SZKOLNEGO KRAKOWSKIEGO.

Adres Redakcji i Administracji: KRAKÓW, SIENNA 2, II p., pokój 17, telefon 599-17.

Dziennik Urzędowy ukazuje się w miarę potrzeby. Cena pojedynczego numeru uzależniona jest od objętości Dziennika Urzędowego i będzie ustalana dla każdego numeru osobno.

Cena niniejszego numeru wynosi zł. 50.

Konto P. K. O. Nr. IV-840